

**DŽEK
SLEJD**

**BROJ
44**

ŠEJN

**CENA
30 DINARA**

**EDICIJA
DOK
HOLIDEJ
VANREDAN
BROJ**

LAŽNI APAČ

★ **SEJN** ★

DŽEK SLEJD

LAŽNI APAČ

NIŠRO FORUM-OUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Š E J N

Broj: 44

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Jack Slade
THE RENEGADE

Recenzija:
Tomislav KETIG

Prevod i adaptacija:
Tomislav KETIG

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Tehnički urednik:
Ferenc BARAT

Naslovna strana:
Ferenc BARAT

Korektori:
Iren GALAMBOŠ
Ida DUDAŠ

Štampa: 7. I 1983.

Tržište: 16. I 1983.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ. Naslov originala: Jack Slade — THE RENEGADE. Copyright: 1976. by Towe Publications INC, prema ugovoru sa GPA iz Minhena.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine broj 413-12/79. 28. II 1979. godine.

— Trčite, vi proklete životinje! — vikao je Herb Milington iskrivljena lica. — Hoćete li već jednom da pojurite!

Nanovo i nanovo fjučkali su udarci biča i spuštali se na leđa konja.

Ali, njegovo podsticanje bilo je uzaludno. Upregnute životinje nisu mogle brže. Davale su sve od sebe, zadnji delić energije. Farmerska kola su se njihala jureći preko nepregledne prerije kao brod u oluji.

— Herbi, oni dolaze sve bliže!

Glas njegove sestre ispunjen strahom odjekivao je u Milingtonovim ušima. On uzrujano baci pogled unazad. Da, Ketij je imala pravo. Sada su se gonjoci već sasvim jasno mogli razaznati. Četiri muškarca na malim, zdepastim konjima.

Apači...

Herb Milington je znao šta njemu i Ketij predstoji. Pre nekoliko dana Apači su izvršili prepad na Tojnbi ranč. Njihov bes bio je užasan. Oni su Džejku Tojnbiiju prebili sve kosti, ženu mu silovali, a kćerku odvučli. Sasvim je lako bilo zamisliti šta bi učinili s njim i Ketij.

Ostalo je još preko deset milja do farme. Nisu imali nikakve šanse da stignu do nje.

Ali, Herb Milington nije ni pomišljao da se bez borbe prepusti sudbini. Njegov otac mu je poverio Ketij. On je bio odgovoran za devojkiju. I on će braniti do poslednjeg daha.

Indijanci su se u međuvremenu još više približili. Milington je već mogao da čuje njihove divlje i prodorne ratničke uzvike.

— Preuzmi uzde, Ketij! — obrati se svojoj sestri promuklim glasom.

Po devojčinom licu, slivao se znoj. Uglovi usana su joj se trzali, a u njenim svetloplavim očima svetluca se užas.

Držećim rukama dohvatila je uzde i bič koje joj je brat nestrpljivo gurao u šake.

— Šta to nameravaš, Herbi?

Herbi! Zar ga je baš morala uvek zvati „Herbi”, kao da je on još uvek dete? Ne, više nije bio dete. Imao je sedamnaest godina, a to je ovde, na Zapadu, čovek. To će on njoj sada i dokazati. I njoj i Indijancima.

On se odlučno saže ka „vinčesterki” koja je ležala kraj njegovih nogu. On, naravno, nije bio najbolji strelac u Arizoni. Za to mu je nedostajalo vežbe i iskustva. Ali, on se ipak nadao da će nekoliko kugli poslati u cilj.

Otkočio je „karabin” i kleknuo ispred sedišta da bi imao oslonac za cev „vinčesterke”.

Apači su bili udaljeni još dvesta do trista jardi. Ali, oni su stalno skraćivali rastojanje, praćeni oblakom prašine koji se dizao pod kopitama njihovih konja. Herb Millington je već mogao da im vidi lica. Divlja i premazana jarkim bojama.

Mladi farmerski sin uze na nišan prvog od indijanskih jahača. To je bilo više nego teško. Kočijaška klupa je tako jako odskakala, da praktično i nije bilo nekog pravog cilja. Za delić sekunde imao je crvenokošca tačno u nišanu. Odmah je povukao obarač. Prasak puške odjeknuo mu je u sopstvenim ušima kao udar groma.

Promašaj...

Sva četiri jahača sedela su kao i ranije na svojim zdepastim konjima.

Otegnuti urlik besa bio je odgovor na Millingtonov pucanj.

Sada je preostalo još manje od dvesta jardi razmaka...

Herb Millington je repetirao i ponovo uperio „vinčesterku” ka gonjocima. I opet je povukao obarač.

I ponovo je promašio svoj cilj. Apači su se nezadrživo približavali...

Sto jardi...

Keti Millington baci preko ramena pogled unazad. Od užasa joj se steglo grlo kada je opazila koliko je još samo maleno rastojanje delilo njih od propasti.

— Herbi, mi...

Prasak više pucnjeva zaledio joj je reči na usnama. Ali, to ovaj put nije bio njen brat koji je pucao. I Indijanci su posedovali takođe vatreno oružje. Dvojica od njih držala su revolver u rukama. Bleštavi plamičci sevali su iz cevi.

Ali, i crvenokošci su pucali loše. Nekoliko metaka zarilo se u drvo farmerskih kola, ne pričinivši, međutim, nikakvu štetu. Brat i sestra se zguriše sasvim iza kočijaškog

sedišta da bi predstavljali što je moguće manju metu.

Pedeset jardi...

Herb Milington pokušao je još jednom. S ovog rastojanja morao je pogoditi „karabinom“. Ponovo je imao prvog od napadača jasno u nišanu. Ali kada je zgrčio kažiprst, odskočiše kola preko jedne uzbrdice.

Metak ode pravo u oblake.

Tada su četvorica Apača već bila prišla. Kao sablasti iz noćne more, pojavili su se iznenada kraj kola.

Farmerski sin okrete „karabin“ u stranu. Ali, više nije imao vremena da još jednom povuče obarač. Jedan revolver se usmeri u njega i odjeknu prasak.

Herb Milington je dobio snažan udarac u ~~sredi~~ od koga se odmah srušio kraj sedišta. Samrtnički bol protresao je njegovo desno rame. U udovima je osetio ogromnu slabost. Nije više mogao da miče desnom rukom, nije mogao ni „vinčesterku“ čvrsto da drži. Ona kliznu iz njegovih ruku i pade mu pred noge.

Njegova sestra kriknu užasnuto. Ošinula je bičem po konjima da ih potera u brži trk. Ali, to je bio samo prazan, bespomoćni gest.

Jedan od Indijanaca nalazio se sada na istoj visini sa konjima upregnutim u farmerska kola. Kao puma, zgrčio se na sopstvenom konju i odskočio sa leđa konja, prekrivenih čebetom. Elastično je poleteo kroz vazduh i naskočio je na leđa jednog od konja iz zaprege. Snažno je trgao uzde. Konji podigoše glave, povučeni kajasima. Naglo su počeli da usporavaju.

Keti Milington je očajnički udarala bičem po Apaču. Ali, to ratniku ništa nije smetalo. On je sigurno sedeo na neosedlanom vučnom konju i kontrolisao zapregu. Nekoliko trenutaka kasnije, kola su se zaustavila.

Jedan od ostale trojice Indijanaca pope se na bok kola.

Herb Milington je jedva još mogao da se drži. Ipak, pokušao je da se odupre napadaču.

Sve je ostalo pri pokušaju. Besan Apačev udarac pesnicom srušio ga je s kola. Jako je udario u prašnjavo, isušeno, peskovito tlo.

Snažni bolovi sevali su mu kroz ranjeno rame.

Indijanac na kočijaškom mestu istrže devojci bič iz ruke. Pri tom joj je zadao nekoliko udaraca, zgrabio je za-

tim i povukao s kola. Keti Milington je bespomoćno visila u njegovom stisku.

Sva četvorica Apača sada su sjahala s konja. Glasno su razgovarali među sobom na njihovom jeziku koje dvoje belih nije razumelo. Ipak je jedno pre svega bilo sasvim jasno: crvenokožci su uživali u svom trijumfu.

Dok je jedan i dalje čvrsto držao devojkicu rukom, jedan drugi pride sasvim blizu njenom bratu. Grubo je udario ležećeg na zemlji vrhom svoje čizme u slabinu. Pri tom je rekao nešto grlenim, naređujućim glasom.

Herb Milington nije odgovarao. Čak i da je shvatao šta crvenokožac hoće od njega, ne bi bio u stanju to da učini. Osećao je kako ga sve više obuzima slabost. Njegova svest posrtała je na ivici nesvestice.

Apač se vrati ka ostalim ratnicima. Ponovo su njih četvorica razgovarali na svom nerazumljivom dijalektu. A onda su se očevidno sasvim jasno dogovorili šta treba dalje da se dogodi.

Dvojica od njih prihvatiše se da ispregnu zaprežne životinje iz farmerskih kola. Lutajući apaačke horde bile su jako lakome na konje. Čak i kad ih ne bi upotreбили kao jahaće ili životinje za nošenje tereta, još uvek su bili dovoljno dobri da posluže kao hrana.

Apač koji je čvrsto držao Keti u rukama, zdera sada devojkicu jednim trzajem bluzu s tela. Ona kriknu iz sveg glasa i njene oči se razrogačiše od užasa.

Njen krik skrz je potresao Herba Milingtona. Uprkos svojoj potpunosti nemoći on se podigao.

Bože, zar je moguće da te ima, pomislio je, kad dopuštaš da moju sestru tako pred mojim očima... ovi nitkovi...

Ne, to oni neće učiniti. Još ne...

Apač je upotrebio Ketinu bluzu da bi joj njom vezao zajedno ruke na leđima. Onda je povuče ka zaprežnim životinjama. Snažnim mišicama podigao je na gola leđa jednog konja i malo zatim vezao joj i noge pod trbuhom životinje jednu za drugu.

Herb Milington zaječa. Tipovi su hteli da odvuku njegovu sestru. Šta je u njihovom logoru očekivalo nije se usuđio čak ni da pomisli.

Dvojica Apača popeše se na prostor za robu farmerskih kola. Milington nije mogao da ih vidi. Ali, čuo je žamor njihovih glasova. Nekoliko trenutaka kasnije, odjeknuše uzvici

razočaranja. To ga nije začudilo. Na kolima se nalazilo samo seme koje su on i Ketī vukli iz Tulamore. A s tim Apači nisu mogli ništa početi.

Dvojica ratnika skočiše ponovo s kola. Od besa su im bila izobličena drečeće namazana lica. Herb Milington je slutio da će oni svoje razočarenje zbog neupotrebljivog plena sada iskaliti na njemu.

Tačno je tako i bilo.

Dvojica ratnika mu priđoše i strgoše mu jaknu i košulju s tela.

Milington je stegao zube, ali ipak nije uspeo da odoli, a da ne zajечи. Bolovi u njegovom ranjenom ramenu bili su prosto neizdržljivi. Ponovo mu je zapretila mogućnost da potone u nesvesticu.

Još samo nejasno je shvatio da su ga Apači preturili ka farmerskim kolima i da su mu ruke čvrsto vezali za jedan od točkova. Onda su ga ostavili na miru.

Koji trenutak kasnije, trže ga prodoran krik njegove sestre iz stanja pomračene svesti.

— Herbi!

Šta su to činili ratnici s njom?

Tada Milington shvati da se Ketin krik odnosi na njega.

Nešto je šištaló i krckalo iznad njega. Miris paljevine prodro mu je u nozdrve. Oblaci dima su se kao magla vukli iznad njega.

Vatra...

Apači su potpalili kola!

A on je bio za njih čvrsto vezan! Kola će za njega predstavljati pravu lomaču.

— Herbi! Oh, Herbi!

Jedan od crvenokožaca ućutka Ketī.

Sva četvorica Apača su se u međuvremenu ponovo vinula na svoje ponije. Još su nešto doviknuli Herbu Milingtonu i odjahali odatle. I njegovu sestru povelí sa sobom.

Milington s naporom podiže glavu. Pogleda nagore. Ugledao je plamen koji je izbio iz kola i vio se ka nebu.

Skupio je svu preostalu snagu, koja se još krila u njemu i divlje počeo da trza veze. Nije pomagalo ništa. Bio je suviše slab da bi se oslobodio.

Za nekoliko minuta vrelí dah smrti progutaće ga kao žrtvu.

Herb Milington zatvori oči.

II

Glen Pejs vrteo je vrhom svoga noža po zalogaju koji je držao. Divlji zečić bio je žilav kao bivolja koža. Komadići mesa su mu se zaglavili među zubima.

On ih konačno ispljunu.

— Meni je polako pun nos ovoga čekanja. Zašto ne činimo ništa da konačno krenemo u Tulamoru? Ja, do đavola, nimalo ne uživam u tome da se ovuda i dalje klatarim. Kad zamislim u sebi da tamo u gradu postoje prave žene...

Oči mu se pri pomenu žena tako zasjaktale kao da je samo na to mislio.

Santiljana, Meksikanac, isceri se nad logorskom vatrom.

— Da, mogli bismo...

— Ne! — odbrusi Flojd Karmine oštro. — Čekaćemo!

Pejs razvuče usta i pogleda ka nebu. Sunce je već iščezlo iza brda. Njegova korona osvetljavala je oštre stenovite vrhove bleđim rumenilom.

— Polako će se smračiti — konstatovao je. — Tazana je već davno morao biti ovde.

— Tazana će doći — odvrati Karmine uvereno. — On je potpuno pouzdan. Kad on kaže da će doći, onda će i doći.

Pejs zabruna nešto nerazumljivo i zatim nastavi da svoje žute zube čisti od ostataka mesa.

Nebo se sasvim zacrvenelo. Pritiskujuća vrećina dana se izgubila.

Vatra se smanjivala. Trojica muškaraca nisu razgovarali međusobno, jer su bili obuzeti svako svojim mislima. Mislima u kojima se radilo o novcu. O jednoj lepoj šipki zlata, ako su Tazana i njegovi koljači zaista tako pouzdano radili kao ranije u Kalver Sitiju.

Odjeknu topot kopita. Njih trojica se munjevito pogledaše. Na crnobradom licu Flojda Karmine pojavi se široko zadovoljno cerenje.

— Šta sam rekao? — uzviknu. — Na Tazanu se može osloniti!

Uprkos tome, Karmine posegnu za svojom puškom. Jahač se još nije video, jer je divlje izraslo šiblje meksvite sužavalo vidik. I nikad se nije moglo znati ko je.

Onda jahač postade vidljiv. Jahač je ka stenama u čijoj senci su ova trojica podigla logor. Malo kasnije pridošlica je stigao do njih.

Stojeći raskrečenih nogu poče Karmine da ga optužuje.
— Došao si kasno, Tazana!

Onaj drugi kao da se zbog toga uopšte nije uzbuđivao. Samo je ravnodušno klimnuo glavom i sjahao sa svog zdepastog konja, na čijim leđima je bilo čebe umesto sedla.

Tazana je izgledao kao čistokrvni Indijanac. Čak i na drugi pogled. Nosio je dugačku kosu, podeljenu u sredini. Odeća mu je bila kao u Indijanca — široka i dugačka halja od obojenog platna, pantalone sa resama i apache čizme. Samo onaj ko bi ga jako dobro zagledao, mogao bi da dođe na pomisao da u njegovim žilama teče i krv belca.

I taj bi i pogodio. Tazana je bio melez.

— Pričaj! — zatraži Flojd Karmine. — Jeste li ti i tvoji ljudi...

— Jesmo — potvrdi melez. — Mi smo imali mnogo uspeha. Uspelo nam je da uhvatimo četiri zarobljenika.

On ispruži levu ruku i pri tom raširi četiri prsta kao da se bojava da ga inače ne bi razumeli.

— Hej, to se zaista može nazvati dobrom vešću! — obradova se Glen Pejs. — Daj da čujemo, Tazana... kakve su to ptičice uletele u tvoju mrežu?

Mešanac nije odgovorio odmah. On priđe ka vatri koja je još sasvim slabo tinjala, i poseže za loncem s kafom. Tek pošto je napunio limeni lončić i ispio ga, podneo je izveštaj.

— Imamo devojkicu od Tojnbijevih — reče.

— Dobro — pohvali ga Karmine. — Vrlo dobro. Koga još?

— Roksanu Kullidž.

Karmine zviznu kroz zube.

— Fantastično! Mala Kulidževa je zaista velika riba! Ne bih ni pomislio da si se dokopao nje!

— Onda je tu još i Robin Kar — nastavio je melez.

— Taj nije tako važan — primeti Karmine. — Sumnjam da će njegovi roditelji biti u stanju da nešto ozbiljnije daju za otkupninu.

— Svejedno! — dobaci Pejs. — Ako stari ne budu hteli da ponovo imaju svoje kopile preprodaćemo ga Čirikavama. Oni će već s njim znati šta da počnu.

— To ćemo još utvrditi — klimnu glavom Karmine. Okrenuo se ponovo ka melezu. — Šta je sa malom Olive-rovih?

Tazana sleže ramenima.

— Tu nam je pošlo malo naopako — reče sa žaljenjem.

— Kako... da je nisi možda smaknuo?

— Nisam. Dogodila se jedna zabuna. Već smo pomislili da smo je uhvatili. Ali, onda smo ustanovili da smo uhvatili jednu sasvim drugu devojkicu.

To se Flojdu Karmine nije baš naročito dopalo. Meri Oliver je bila kćerka najbogatijeg rančera u celom kraju. Za nju je nameravao da dobije najveću otkupninu.

— Ko je ta druga?

— Jedna farmerska kći — odgovori melez. — Ketil Milington. Poznaješ li je?

— Milington, Milington... — mrmrljao je Karmine. Razmišljao je još malo, a onda zavrteo glavom. — Ime mi ne kazuje ništa. Farmerska kći, kažeš?

— Teretna kola na koja smo izvršili prepad bila su napunjena semenom. Zbog toga smatram da potiče iz farmerske kuće. Oklevao sam s tim da je ispitujem поближе. Nisam želeo da ni u njoj, a ni u drugima posejem nekakvu sumnju.

— Bio si u pravu — pohvali ga Karmine. — Ako neko primeti da vi niste nikakvi Apači na ratnoj stazi, onda možemo da se oprostimo sa celom stvari. Vi ste se, nadam se, sasvim tako držali kao što bi u toj situaciji postupala Narrenasova banda, zar ne?

Melez se osmehnu blede.

— Poglavica bi bio ponosan na nas da je i on prisustvovao prepadu!

Načinio je kratku pauzu, a onda upitao.

— Ta devojkica Oliverovih... treba li još da pokušamo...

— Ne — prekide ga Karmine. — Nećemo da preuzimamo nikakav rizik. Vi morate sada što je moguće brže da se izgubite iz ovog kraja. Inače bi ljudi još mogli doći na ideju da alarmiraju vojsku. A kada bi se onda preduzeo koncentrisani lov na vas... Trebalo bi sada da se potrudite da se dokopate Crvenog kanjona. Cenim da ćemo za nedelju dana biti kod vas da od vas taoce... ovaj... otkupimo.

Sva četvorica muškaraca se isceriše. Bili su veoma zadovoljni sa razvojem događaja.

Tazana načini pokret kao da će da se vrati ka svome konju, ali se onda još jednom okrete.

— Daj mi da ponesem nekoliko boca viskija — zatražio je od Flojda Karmine.

Ovaj je oklevao, ćupkajući neodlučno svoju crnu bradu.

— Mora li to da bude? — upita. — Ako se tvoji ljudi napiju, neće uopšte više biti upotrebljivi. Zarobljenicima će bez po muke uspeti da pobjegnu!

— Ja ću već paziti na to — obeća melez. — U svakom slučaju, zaslužili smo neku nagradu, zar ne?

— U redu — popusti Karmine posle kraćeg razmišljanja. Učinio je to preko volje. Ali, uvidio je da zapravo nema nikakvog drugog izlaza. Morao je, najzad, da nečim odobrovolji Tazanine ljude. A rakija je bila zapravo skoro jedino za šta su bili stalno zainteresovani.

Otišao je do stvari. Jedan nimalo zanemarljiv deo njihovih zaliha sastojao se od jevtinog alkohola, uglavnom meksičke meskale, ali, bilo je i nekoliko sanduka viskija. On uze šest boca i dade ih melezu.

— Nemojte napraviti nekakvu glupost — opomenuo ga je još jednom.

Melez klimnu glavom. Popeo se na leđa svog indijanskog konja, podigao ruku u znak pozdrava i odjahao odatle. Ubrzo ga je progutala nadolazeća tama.

Maloprije, podoše i trojica muškaraca koji su ostali da se pripremaju za polazak.

III

Nejasno su se pojavile konture nečega tamnog iz sutona.

Šejn zaustavi svog mrkova.

Šta je to?

Komad stene ili skupina zbijenog žbunja?

Pritisnuvši konja u slabine, poterao ga je ponovo i polako se približavao čudnoj masi neobičnog izgleda, dok je nad prerijom padalo veče.

Bio je još dosta konjskih dužina udaljen kada je ustanovio o čemu se zapravo radi.

Bio je to skelet jednih farmerskih kola.

Od ljudi, nadaleko i naširoko, nije bilo ni traga ni glasa. Zbog toga Zapadnjak i nije oklevao da olupinu kola pogleda iz neposredne blizine. Skočio je iz sedla i privezao uzde svog mrkova čvrsto za jednu agavu.

— Da, nije se prevario. Bila su to zaista kola. Upola slupana, izgorela, ugljenisana. Kada je Šejn koraknuo ka jednom od točkova, ovaj puče kao trula grana.

Visoki Zapadnjak stisnu usne. Bio je ubeđen u to da uništenje kola nije bilo ni u kakvoj vezi sa nekakvim nesrećnim slučajem.

Gde su bili ljudi koji su sedeli napred na tim kolima?

Šejn počeo da obilazi oko tog krša.

Nije morao da traži dugo. Tri-četiri metra udaljenju od kola opazio je jednu nepomičnu priliku kako leži na tlu. Šejn se sažeo ka njoj.

Bio je to neki mladić, jedva izrastao iz dečaćkog doba. Izgledao je dosta loše. Odeća mu je bila cela nagorela, a telo i lice prekriveno opekotinama. Sem toga, imao je i ranu od metka u ramenu.

Iako su mu crte lica bile izobličene, Šejn je odmah prepoznao mladića.

Herbi Milington, sin njegovog starog prijatelja Dejva Milingtona!

Zapadnjak se ozlojeđeno ujede za donju usnu. A Dejv Milington bio je razlog njegovog dolaska ovamo na jugo-istok teritorije Arizona. Bio je čuo da se njegov stari prijatelj pre jedva godinu dana poduhvatio da ovde podigne malu farmu. I Šejn se upravo nalazio na putu ka toj farmi, sa željom da Dejvu učini već davno planiranu posetu.

I sada je imao sina njegovog prijatelja pred sobom!

Zapadnjak kleče i položi uho na grudi mladog čoveka.

Iznenadeno je podigao glavu.

Herbi Milington je još živio!

Njegovo srce je kucalo. Ne baš naročito jako, ali ipak još uvek dovoljno da se oseti. Postojali su, dakle izgledi da bi mladić još mogao da bude spasen. Ali, za tako nešto morao ga je Zapadnjak pre svega odneti odavde.

Šejn je preduzeo mere. Prvo je okrenuo povređenog na stranu. Pri tom je utvrdio da su ruke mladića bile komadom tkanine zajedno vezane na leđima. Ugljenisani komad drveta visio je između vezanih ruku. Šejn je uspeo da u tom komadu razazna deo paoka sa točka.

To otkriće pružilo mu je ključ za ono što se ovde zapravo moralo dogoditi. Očevidno je Herbi Milington prvo bio ustreljen, a onda vezan za jedan od točkova. Zatim, dok je

drvo točka gorelo, izgleda da mu je uspjelo da nagoreli paok slomi i tako izbegne smrt u plamenu.

Jedna sasvim određena pomisao sinula je Zapadnjaku. Postojala je takva vrsta ljudi kojoj je pričinjavalo naročito zadovoljstvo da bespomoćnu žrtvu vežu za točkove kola i da ova zatim potpale.

Apači.

Da, detalji su govorili u prilog tome da je na mladića izvršila prepad neka lutajuća horda crvenokožaca — otpadnika.

Dok su mu te misli strujale kroz glavu, Šejn nije besposleno stajao. On je skinuo svoju kožnu jaknu i prebacio je preko nagog gornjeg dela tela Herba Milingtona. Postajalo je hladno. A Zapadnjak je suviše dobro znao da bi jedno zapaljenje pluća za takvog teškog ranjenika moglo da ima koban ishod. Mladić je morao što pre u krevet i pod lekarsku negu.

Šejn nije oklevao da mladića posadi u sedlo svoga konja. Pri tom se nadao da je povreda u ramenu bila samo rana u meso, i da mladi Milington takođe nema neke druge unutrašnje povrede.

Vinuo se iza mladića na konja i čvrsto ga pridržao. Nekoliko puta je pokušao Herba da dozove k svesti. Ali, to je bilo uzaludno. Ranjenik se nalazio u dubokoj nesvestici. Bilo je uopšte pravo čudo da je opekotine i gubitak krvi i do sada uspeo da preživi.

Oprezno je Šejn poterao svog mrkova napred.

IV

Bilo ih je osmoro. Petorica muškaraca i tri žene. Četvoro zarobljenika i četvorica pratilaca.

Jahali su jedno za drugim u rastegnutoj koloni. Vođstvo je preuzeo Aravaipa, koji je taj kraj najbolje poznavao. Sa sigurnošću ih je vodio kroz besputni predeo. Već duže vreme tlo je postalo stenovito, a prerija je ostala za njima miljama daleko.

Aravaipa je bio jedini pravi Apač u grupi. Pre više godina bio je napustio svoje pleme, i služio je kao izvidnik u američkoj vojsci. Odande su ga, međutim, oterali do đavola, jer je pao u beznadežno pijanstvo. Odonda je vodio život kao tilkva bez korena.

Za njim je išao Bonita. Ovo nije bilo njegovo pravo ime, ali, svi su ga tako zvali, a njemu lično to je bilo sasvim svejedno. I u njegovim žilama tekla je čista indijanska krv. I to krv Navahoa. Bonita je takođe bio otpadnik.

Iza dvojice Indijanaca išli su zarobljenici. Umorni i pomireni sa sudbinom, visili su na leđima svojih jahaćih životinja. Nisu više mogli da nađu snage ni za to da razgovaraju među sobom. Njihovi pogledi su prazno zurili u večernju tamu.

Na začelju kolone jahali su Tazana i Indijano Kit. Uprkos svom imenu, Indijano Kit nije bio crvenokožac. On je bio mešanac kao i Tazana. Od prirode bio je svetle boje kože i samo se mrka boja stečena od pustijnskog sunca pobrinula za to da on može kao Indijanac da prođe. To da se izdaje za Indijanca za njega je bilo od životne važnosti. Posvuda u Teksasu i Novom Meksiku bile su izvešene njegove poternice sa tekstom: „Indijano Kit, pravo ime nepoznato, traži se zbog višestrukog ubistva žena”.

Aravaipa je sve dublje u Galijuro planine vodio i one koji su ga dobrovoljno i one koji su ga na silu pratili. To nije, naravno, bio njihov pravi cilj. Ali time su želeli svojim mogućim goniocima da otežaju da nađu njihov trag.

Indijano Kit skrenu svog pustijnskog konja bliže Tazani.

— Kada ćemo konačno postaviti naš noćni logor? — upita prigušenim glasom.

Bilo je to još uvek preglasno za Tazanin ukus.

— Jesi li poludeo? — prosikta. — Treba li zarobljenici možda da primete da mi nismo nikakvi Apači?

— Smiri se! Ja sam dovoljno tiho...

— To ti misliš! — preseče ga Tazana usred reči. — Navikni se već jednom da govoriš na apačkom!

— Taj ružni jezik! — procedi Indijano Kit sa potcenjivanjem.

Tazana je shvatao odbojnost svog kompanjona. I on sam je imao poteškoća sa dijalektom Meskalerosa i Čirikava. Njegova rođena mati bila je iz plemena Komanča i pripadala je, dakle, jednoj sasvim drugoj jezičkoj grupi. Indijano Kit kao polu Čejen bio je u istoj situaciji. Uprkos svega, Tazana nije smeo da dozvoli nikakvu opuštenost. Taoci ipak nisu bili nikakvi idioti. Apači koji će jedan

s drugim da razgovaraju na engleskom ili španskom, moraće prethodno tek da se rode.

— Onda... kada? — progundā Indijano Kit, ovaj put na apačkom..

— Š'n?

— Noćni logor!

— Kada Aravaipa to kaže. On zna gde je najbolje da se smestimo za noć.

Tazana je naslućivao da Indijano Kit ne žudi toliko za ulogoravanjem zato što je umoran. Poluindijanac je imao za to sasvim drugi razlog.

I to se odmah zatim obistinilo.

— Onda mi konačno daj već jednu bocu — nastavi Indijano Kit. — U grlu mi je kao u rudniku soli.

— Ne — odbi ga Tazana. — Ne još!

Indijano Kit zareža besno:

— Zašto ne, do đavola?

— To ti i sam prokleta dobro znaš! Jer ćeš se ponašati kao svinja kada naliješ gušu! Čekaj rađe dok sidemo iz sedila.

Kao glava ljutite zmije pruži se desnica Indijano Kita napred, i zari se u Tazanin ogrtač.

— Okani se bolje — prosikta on zagriženo — ako umišljaš meni da komanduješ. U tome se ljuto varaš! Daj mi odmah jednu bocu ili ću je ja uzeti sam!

Tazana udari svog kompanjona po podlaktici. Indijano Kit zastenja i pusti ga.

— To ćeš mi platiti — zagrcnu se. — Ne zvao se ja Indijano Kit... To nisi smeo da učiniš!

Tazana se ujede za usne. Jasno je da je poluindijanac ponovo počeo da govori engleski. I to ovaj put ne naročito tiho. Prokleti tip dovodi ceo poduhvat u opasnost.

Tazana se takođe nije bojao pretnji onog drugog. Sa Indijano Kitom mogao se u svako doba uhvatiti u koštac. Ali, njemu je sada najmanje odgovarala svađa sa sopstvenim ljudima. Zbog toga je popustio.

Preko volje je posegao u bisage i izvadio iz njih bocu viskija iz zalihe koju je dobio od Flojda Karmine.

Indijano Kit istrže mu je iz ruke.

— No, zašto odmah nisi tako? — nasmejao se. Na svoju zakletvu da će se osvetiti izgleda da više uopšte nije mislio. To je kod njega bilo sasvim normalno. Kada omiriše

rakiju, kao udarcem ruke zaboravi sve ostalo. Sav srećan prisloni bocu ustima.

Tazanin izraz lica se smračio. Slutio je da će mu ova noć doneti još svađa.

V

U Tulamori se Šejn podrobno raspitao gde leži Milingtonova farma. Zbog toga nije imao nikakvih teškoća da je nađe.

Nakon što je našao i poneo povređenog mladića jahao je još oko deset milja. Onda se pred njim pojavila slaba svetlost. Malo kasnije, već je mogao da razazna konture više ravnih građevina.

Zapadnjak odahnu. Bilo je krajnje vreme da stigne na farmu. Stanje Herba Milingtona se za vreme dugotrajnog jahanja nije poboljšalo. Bio je kao i ranije u nesvesti.

Šejn potera konja korakom u dvorište farme u obliku slova „L”, uokvireno sa tri drvene građevine.

Na verandi dugačke zgrade, koja je očigledno služila za stanovanje, pojavi se jedan muškarac. Pri svetlosti petrolejske lampe jasno se očitavala puška koju je držao u ruci.

— Stoj, ni koraka dalje!

Cev puške je nepogrešivo bila usmerena u pravcu Zapadnjaka.

Šejn još nije mogao da raspozna lice muškarca. Ali, prepoznao je glas Dejva Milingtona. Njegov stari prijatelj bio je još uvek onako budan i oprezan kao u vremenima kada je vodio stanicu za poštanska kola na reci Nort Plate.

— To sam ja, Dejve... Šejn!

— Šejn!

Radost je zvonko odjeknula u Milingtonovom glasu. On obori cev puške. Onda domaćin skoči sa verande i raširenih ruku jurnu u dvorište.

— Šejne, neka me đavo nosi, ti si dakle još živ! A ja sam već bio pomislio da su te oni ni?kovi zi „Vels Fargoa” uveliko poslali u pakao!

— Dejve...

Dejv Milington tada zastade kao munjorn pogoden. Jer, tada je shvatio da njegov posetilac ne sedi sam u sedlu.

— Šta... ko je to? — zatetura se.

— To je Herb — odvrati Šejn tiho.

Duboki jauk ote se iz grla visokog muškarca. Zapadnjak vide kako mu se široko i dobroćudno lice iskrivilo u grimasu straha.

— Je li ... je li on ... mrtav?

— Ne, Dejve — odvrati Zapadnjak. — Još je živ. Dođi, pomози mi da ga unesemo u kuću.

Milington dršćući pristupi konju. Kao mesečar ispružio je ruke kako bi na njih preuzeo svog teško povređenog sina.

Što je pažljivije mogao, Šejn podiže mladića iz sedla i položi ga u ruke njegovog oca.

Milington se zaneo. Ali, to sigurno nije bilo zbog težine povređenog koga je preuzeo.

— Šejne, šta ... šta se dogodilo?

Zapadnjak skoči s leđa svog mrkova i priskoči Milingtonu u pomoć. Zajednički odnesoše njih dvojica mladića ka kući.

Na verandi je sada stajala jedna žena. I nju je Zapadnjak odmah prepoznao. Bila je to Sara Milington. Ona poslednjih godina jedva da se išta promenila. Iako je u međuvremenu već morala naćeti ćetrdesetu, izgledala je još uvek lepa i privlačna. Šejn je bio muškarac koji je to mogao proceniti, jer se on zaista razumeo u žene. Ali, u ovom trenutku video se užas na njenom svežem licu.

— Herbi! — razlegao se njen krik dvorištem farme.

Morala je ćvrsto da se uhvati za jedan potporni stub da joj se tlo ne bi izmaklo ispod nogu.

— Živ je, Saro — umirivao je pažljivo Zapadnjak. — Ne brini se ništa. Sve će biti ...

Novi krik Sare Milington prekinuo ga je u pola rećenice:

— Keti! Gde je Keti?

Sada se i Šejn šokirao kao malo pre oba roditelja.

Keti!

Kad je on devojku poslednji put video imala je ona petnaest godina. Dete koje je tek počelo da se razvija u ženu. Još i tada, moglo se jasno raspoznati da će se ona razviti u zanosnu lepoticu. Šejn nije uopšte sumnjao u to da se s njom u međuvremenu upravo to i dogodilo. Kada je bio odlučio da poseti Milingtonove radovao se i susretu sa Keti. A sada je po svemu sudeći ona ...

Jedva je prošaputao.

— Je li Ketī takođe sedela na tim kolima?

Glas mu je bio promukao od uzbuđenja.

— Da! Da! — vrištala je Sara Milington. A onda počeo glasno i beznadežno da plače.

Zapadnjak stisnu usne.

Keti je, dakle, bila žrtva prepada. A to što je nije našao u blizini izgorelih kola govorilo je u prilog tome da je pala u ruke Apačima i da su je oni odveli sa sobom.

Lice Dejva Milingtona postalo je bledo kao čaršav.

— Je li Ketī mrtva, Šejne? — upita skoro bezglasno.

— Nije — odvrati Zapadnjak i pri tom zavrte glavom. Tiho je još tome dodao. — Iako bi to zapravo bilo milosrdnije od sudbine.

Dejv Milington se zagrenu. Ali, u tom trenutku nije postavljao dalja pitanja.

— Unesimo Herbija u kuću!

Dvojica prijatelja to i učiniše.

Sara Milington ih je pratila kao žena za koju se ceo svet srušio.

VI

Ulogorili su se bili na jednom platou koji je nudio najbolji pogled na sve strane. Približavanje gonilaca moglo je već iz daljine da bude primećeno. Nisu se, dakle, morali bojati nikakvih neprijatnih iznenađenja.

Sem toga, mesto za logorište nudilo im je i vodu. Ona se skupljala u maloj jami, koja je bila zaklonjena od sunca i zbog toga nije presušivala.

Konji su bili privezani u neposrednoj blizini jame. I vezani zarobljenici logorovali su tamo.

Dobar komad udaljeni odatle, plegali su „Apači”. Izvan domašaja sluha, Tazana je to tako bio odredio. Hteo je da bude potpuno siguran da se niko neće odati.

Indijano Kit je držao taj oprez za preteran. Taoci su bili toliko dokusureni da i tako nisu mogli primetiti ništa. Pa, baš i kad bi se nešto omaklo, čemu celo to uzbuđenje? Postojalo je još uvek puta i načina. Pošto bi stigla otkupnina mogli su ih još uvek sve prepustiti lešinarima. Tako je on u svakom slučaju gledao na stvari. Ali, pošto Tazana smatra neophodnim...

Indijano Kit ponovo prinese bocu s viskijem usnama. Bila je skoro prazna.

Sklonio je bocu i prevukao je nadlanicom preko usta.

Preko plamena logorske vatre posmatrao je svoje kompanjone. Aravaipa i Bonita bili su već skoro potpuno otkočili. Pokreti su im postali nekontrolisani, a oči staklaste.

Indijano Kit se počeo po nosu. Baš dobro što je tako. Potpuno mu je odgovaralo što su obojica totalno pijani. Na taj način neće uopšte moći da ga ometaju.

A Tazana?

On nije sedeo kraj logorske vatre. On je zapravo na zapadnoj strani platoa držao stražu.

Idiot! pomisli Indijano Kit. Kao da bi neko usred noći došao na pomisao da organizuje nekakvo gonjenje! Ali u redu, i to mu je bilo pravo. Bilo je baš dobro to što je Tazana bio zaposlen drugim stvarima.

Indijano Kit se podigao polako.

Oba crvenokošca uopšte nisu to primetila. Bonita i Aravaipa su izgleda već bili zaspali.

Indijano Kit se tiho udalji od vatre. Pomalo iznenađen, utvrdio je da se lako zanosi. Iscerio se. No da, možda je povukao nekoliko gutljaja suviše. Ali, to nije moglo da ga spreči u njegovoj nameri. Nimalo.

Kao iznikao iz zemlje, stvorio se iznenada Tazana kraj njega.

— Kuda ćeš? — prosiktao je.

Indijano Kit se zgrči. Osećao se uhvaćenim. Ali samo za trenutak. Onda se ponovo pribrao. Tazana mu neće pokvariti zadovoljstvo.

Isцерio se u kompanjona.

— A gde bi to trebalo da idem, a? Ono što uđe mora i da izađe. Ili ti ne misliš tako?

Podrignuo je i huknuo smrdljivi dah od rakiје Tazani u lice.

Ovaj uzmaće dva koraka.

— U redu. Ali, da si mi ostavio na miru zarobljenike!

— Misliš li da sam ja su... hik... suviše... — promuća Indijano Kit i podrignu ponovo.

Tazana se ponovo izgubi u tami.

Indijano Kit se razljuti. Prokletstvo! Taj Tazana mora da je bio na obučavanju kod nekog vraća. On je odmah shvatio šta ovaj namerava.

Uprkos tome, Indijano Kitu nije padalo ni na pamet da odustane od svoje namere. Ali, moraće samo zbog ovoga još oprezniji da bude. Zbog toga nije se uputio direktnim putem svom cilju. Načinio je jedan luk, a onda zastao iščekujući.

Okruživala ga je tama. Mesečina je bila suviše slaba da bi se bilo šta od kontura neposredne okoline moglo razaznati. Oko dvadeset koraka odatle gorela je vatra i bacala treperavu svetlost na lica dvojice zaspalih Indijanaca.

A i na Tazanu koji se upravo sada spustio kraj vatre. Raširio je svoje čebe. Očigledno je želeo da legne da spava. Indijano Kit ponovo krenu.

Uprkos svog nesigurnog držanja kretao se on nečujno kao grabljiva mačka. To je bio urođeni talenat na koji se on slobodno mogao osloniti kada njegova svesna kontrola nije stoprocentno radila.

Nekoliko trenutaka kasnije bio je na cilju. Svetlucaње vatre nije dopiralo tako daleko. Zbog toga je bio skoro nevidljiv. Sasvim nejasno, izdizale su se konture konja naspram još tamnije pozadine koju je predstavljala strma, visoka stena. Više je slutio nego što je razaznavao da tamo napred na tlu leže zarobljenici.

Indijano Kit se saže, privuče bliže i čučnu pred tri devojke i jednim mladićem.

Osetio je kako uzbuđenje u njemu raste. Krv mu je uzburkano strujala kroz žile.

Još od početka je bio dobro naoštren na rančerovu kćerku. Ona je bila tačno ono što je tražio. Imao je njenu majku. I imaće i nju.

Sada odmah...

Zarobljenici još nisu bili primetili njegovo približavanje. Ležali su sasvim mirno.

Jedna od devojaka, farmerova kći, tiho je jecala pred sebe. Ali, ona je to činila već duže vreme. To nije imalo nikakve veze sa njegovim prisustvom.

Ona desno, morala je biti Lorna Tojnbi.

Indijano Kit se privuče tamnoj prilici i čučnu kraj nje.

Sada ga je primetila. Trgla je gore glavu.

Indijano Kit je munjevito zgrabi. Snažno pritisnu ša-

kom devojčina usta. Iz njenog grla dopre samo potmulo stenjanje.

Ali, to je bilo dovoljno. I ostali bi sada mogli na njega da obrate pažnju. Pomakla se, pokušavajući da se uspravi koliko su joj to veze dozvoljavale.

— Budi mirna! — procedi Indijano Kit. — Inače...

On žurno istrže revolver i pusti da oroz čujno škljocne.

U tom trenutku, postao je svestan toga da je govorio engleski. Dobro, zarobljenica ništa drugo i ne razume. Ali nije bilo sumnje uopšte da se svojim rečima izdao.

Brzo je nastavio da trabunja nešto na apačkom, mašući pri tom preteći svojom gvožđurijom.

Sada ga zaista više nije mogla razumeti. Ali, ipak je shvatila šta on misli. Niko od njih nije bio glasan. Farmetrova kći je sada samo jecala nešto snažnije, a mladi zarobljenik procedi tihi psovku kroz usne.

Indijano Kit je još uvek držao pritisnutu šaku na ustima male Tojnbijeve. Pod njegovim pritiskom ona se uvijala. On malo popusti stisak, ali joj je istovremeno uperio cev revolvera u lice.

Tada i ona shvati da nema nikakvog smisla da vrišti. Umesto toga, ona se, kao da je izdala snaga, sruči natrag.

Indijano Kit pogleda ka vatri. Nejasno je video svoje kompanjone. Niko od njih nije obraćao pažnju na zarobljenike.

Sada on levom rukom obavi telo mlade žene i podiže je. Nije se otimala. Još joj je jasno stajalo pred očima šta se s njenim ocem dogodilo kada je sebi dozvolio da se odupre.

Pognutog držanja, udaljio se Indijano Kit sa devojkom.

Ostale žene držale su se još uvek mirno. One su zapravo bile srećne što njegov izbor nije pao na jednu od njih. Samo je mladić uputio za melezom ogorčene reči proklinjanja.

Od toplog, mekog devojčinog tela Indijano Kit je prosto poludeo. Jedva je još mogao da sačeka da je vidi pred sobom nagu, i da oseti njenu kožu.

Na dvadesetak metara udaljenosti od ostalih zarobljenika, on se zaustavi. Tlo je ovde bilo stenovito kao i svugde na platou. Ali, to ga nije brinulo.

On prisili Lornu Tojnbi da se ispruži po tlu i odmah

zatim se baci preko nje. Devojka je bolno zajejala, jer joj se tvrdi kamen zario u leđa.

— Molim vas — preklinjala je — molim nemojte...

— Zaveži! — huknu Indijano Kit.

Sada više nije mogao da se uzdržava.

Ali, nije stigao da pusti na volju svojoj strasti.

— Diži se! — začu iza sebe reskim glasom izgovorene reči na apačkom.

Tazana...

Indijano Kit ustade. Lice mu je bilo izobličeno u grimasu. Zar je taj tip upravo sada morao da ga omete?

— Gubi se! — procedi. — Pusti me rade...

Suviše kasno je primetio da je u svom besu ponovo zaboravio da odgovara na Čirikava narečju. Ali, to mu je ionako sada bilo svejedno. Tazana je sam bio kriv za to. Zašto se uopšte bio umešao?

— Ustaj! — komandovao je Tazana.

Njegovo lice bilo je sakriveno tamom. Glas mu je odzvanjao ledeno i zapovednički.

— I ne mislim na to — frktao je Indijano Kit. — Ja želim sebi da priuštim zadovoljstvo. I ti me u tome nećeš sprečiti!

Okrenuo je svom kompanjonu leđa i ponovo se pozabavio rančеровом kćerkom.

U tom trenutku, pogodi ga Tazanin udarac nogom. Udarac mu je isterao vazduh i on pade u stranu.

Ali, brzo je savladao svoje teškoće sa disanjem. Bes se podigao u njemu.

On će tom prljavom tipu pokazati šta to znači podići nogu na njega.

Bez razmišljanja posegao je ponovo za svojim revolverom.

Ali, ukočio se usred pokreta.

— Ja to ne bih činio! — opomenu ga Tazana.

Istovremeno, škljocnu oroz njegovog „remingtona". Indijano Kit opazi tamno svetlucanje revolverске cevi koja je bila uperena u njegove grudi.

Poraženo je proklinjao u sebi to što je sebe prosto natopio alkoholom. Ipak se svest Indijano Kita nije još sasvim razbistrila.

— Ne pravi gluposti, Tazana! — procedio je kroz zube. — Ja sam ipak samo hteo...

Lorna Tojnbi nije mu dozvolila da govori dalje.

Devojka se podigla.

— Ovaj ... ovaj čovek nije nikakav Apač! — promucala je.

Tek tada je Indijano Kit shvatio da je ponovo govorio engleski.

I Tazani to, prirodno, nije bilo promaklo. Indijano Kit opazi kako jedan trzaj prode telom njegovog kompanjona.

— Ti si to, dakle, uspeo, Kite! — rekao je Tazana opasno tiho. — Ti si postigao ono što smo svakako želeli da sprečimo!

Načinio je kratku pauzu, a onda dodao još samo.

— Ti predstavljaš opasnost za sve nas!

Kao da se neka ledena šaka stegla oko srca Indijano Kita. Shvatio je odmah šta je Tazana hteo time da kaže. Jeza je počela da mu se spušta niz leđa.

— Tazana — progovorio je preklinjući. — Ti valjda nećeš zbilja tako nešto ...

— Kaži sam, Kite ... ostaje li mi neki drugi izlaz?

To nije zvučalo nimalo utešnije. Naprotiv. Tazanin glas odavao je samo ledenu odlučnost.

Indijano Kit ispusti divlji krik i baci se u stranu. Pri istom tom pokretu pokušao je još jednom da izvuče sopstveno oružje.

To mu nije pošlo za rukom.

Tazanin revolver prasnu. Vatrene plamičak sunu ka Indijano Kitu.

Pogodak je bio smrtonosan.

Tazana nije odmah vratio revolver u futrolu. Samo ga je okrenuo za širinu dlana.

— Žao mi je, mala — obratio se Lorni Tojnbi. — Ali, ti malo previše znaš!

Onda je još jednom pritisnuo obarač.

VII

Šejn je unesrećenim roditeljima ispričao sve što je mogao da ispriča. I to mu je već samo teško padalo, ali ga je žalost Sare i Dejva Milingtona potresla još dublje.

Herbi Milington će se sa velikom verovatnoćom provući. Njegove opekotine ipak nisu bile tako teške kao što je

to u prvi mah izgledalo. A što se tiče rane u ramenu, radilo se samo o čistom prostrelu. Mladić je, naravno, izgubio mnogo krvi. Zbog toga je kao i dosad još bio u nesvesti. Ali, nadali su se da će san i toplina kreveta učiniti svoje, i da će za nekoliko dana prebroditi krizu.

Zbog toga je bilo razumljivo što su roditelji svoju brigu pre svega bili koncentrisali na nestalu kćerku.

Šejn je morao svom starom prijatelju u mnogo reči da objašnjava da on još iste noći neće moći preduzeti gonjenje devojčinih otmičara.

— Budi razuman, Dejve — govorio je sa pažnjom. — Potpuno je nemoguće u mraku pronaći ikakve tragove. A i kad sunce grane...

Prekinuo je u pola rečenice, uzdržavajući se u poslednjem trenutku da iskaže ono što misli.

Dejv Millington se s ovakvim objašnjenjem nije zadovoljio.

— Kada sunce grane... šta onda? Ti veruješ da mi nećemo uopšte naći nikakve tragove od tih pasa, zar ne?

Zapadnjak oklevajući klimnu glavom. Jasno je da nije imalo nikakvog smisla zavaravati Dejva i Saru lažnim nadama.

— Ako polazimo od toga da se zaista radi o Apačima, onda moramo s tim računati. Ti još nisi dovoljno dugo u Arizoni, i Meskaleroze, Čirikave i ostala plemena pravo i ne poznaješ, Dejve. Apači poznaju peščane i stenovite pustinje ove zemlje kao što ti poznaješ svoju duvanakesu. Oni mogu udariti putevima i pravcima koji nama uopšte nisu poznati. Putevima za koje mi možemo smatrati da uopšte nisu prohodni. I oni pri tome mogu održavati tempo koji za nas uopšte nije zamisliv. Poznavao sam jednog Mimbrehu koji je u jednom jedinom danu skoro celu pustinju Džila prešao. Sa rezervom vode koja bi stala cela u običan lončić za kafu!

— Nemoguće — izusti Dejv Millington spontano. — On bi sa sigurnošću umro od žeđi!

— Jedan Apač ne, Dejve. Ta braća imaju neke svoje trikove. Oni uzmu usta puna vode i trče s njom neprekidno deset milja bez da je progutaju ili ispljunu. Jedan belac nikada ne može postići takav stepen samosavlađivanja. Ali, Apači to mogu. Oni su toliko srasli s ovom zemljom, da ih je praktično nemoguće goniti. Jer, šta misliš, kako

vojska nije s njima izašla na kraj, iako već godinama sa mnogo hiljada ljudi preduzima lov na samo nekoliko stotina pobunjenika?

Dejv Milington ne odgovori. Bol se čitao na njegovom licu.

Njegova žena koja je još jednom bila otišla da pogleda Herbija, sada se vratila u dnevnu sobu. Lica oblivenog suzama pogledala je svoga muža.

— Dejve, zar nećeš...

— Šejn kaže da to nema nikakvog smisla! — odgovori Dejv Milington, potišteno. — On misli da mi Ketii više nikada nećemo videti!

Sara zaječa.

— Tako nešto ja nisam rekao — dobaci Zapadnjak brzo. — Jasno je da ćemo odmah posle zore početi da tražimo tragove. Mora biti moguće da se organizuje potera i onda...

Tvrdo i gorko se nasmejava Dejv Milington.

— Potera? Tu ideju možeš da zaboraviš! Prepad na našu decu nije bio prvi ovih dana. Apači su tajno posetili jedan ranč i odvucli devojkicu odande. Veruješ li ti da je neko od naših suseda ili možda neko iz Tulamore zbog toga maknuo i malim prstom?

— Postoji maršal u Tulamori — primeti Šejn.

Farmjer se ponovo ogorčeno nasmeja.

— Caku Lojmeru možda možeš poveriti da hvata one što pokušavaju da pobegnu iz kafane, i da ne plate račun. Ali, čim on samo čuje reč „Apač“, odmah ima pune gaće!

To Zapadnjaka nije začudilo. Samo je potvrđivalo ono što je on malo ranije i sam rekao.

Da, belci na retko naseljenom jugozapadu boje se Apača. Jer, oni dolaze tiho i potajno, udare pa se ponovo izgube u divljini u kojoj se osećaju kao kod kuće. I mnogo puta je već potera koja se odlučila na gonjenje upala u zasedu. Slična iskustva uvek je iznova doživljavala i vojska.

Kako je ono jedan visoki oficir bio rekao?

„Mi smo s teškom mukom preoteli Meksikancima jugozapad. Sada bi trebalo da se postaramo da ih što brže ovamo ponovo vratimo!”

Šejnu su bile poznate te teškoće. Ali, on je bio čvrsto odlučio da pokuša da vrati Ketii Milington njenim roditeljima.

To je on svom starom prijatelju Dejvu bio dužan.
I, naravno, Ketu lično.

VIII

Tulamora se upravo spremala za noćni počinak kada je Flojd Karmine sa svojim pratiocima Pejsum i Santiljanom stigao u taj grad u pokrajini San Pedro.

Kao i Tumbson i Tulamora je zahvaljivala svoje postojanje groznici za srebrom koje je odjednom pronađeno u tom jugozapadnom uglu teritorije Arizona. Tulamora je bio jedan brzo izrastao rudarski grad. Grad kopača koji su u okolnim brdima vadili dragoceni metal iz suvog tla. Kao i uvek u takvim slučajevima, u pratnji istraživača, nalazila se i čitava gomila ljudi drugih zanimanja koja se tu naselila. Zanatlije, poslovni ljudi, lovci na sreću, kockari, plesašice i prostitutke u samom gradu i mali rančeri i farmeri koji su grad snabdevali svojim proizvodima u bližoj ili daljoj okolini. I naravno, trgovci svih vrsta.

I Flojd Karmine i njegovi ljudi bili su trgovci, koji su se vukli od jednog do drugog rudarskog logora i nudili ljudima svoju robu. Nasuprot svojim kolegama po struci, Karmine nikako nije poslovao samo sa kopačima. Među njegove kupce spadale su i mušterije koje su rađe od svega drugog kupovale municiju.

Karmine je pustio svoju radnju na točkovima da se polako kotrlja glavnom ulicom Tulamore. On i Santiljana sedeli su na kočijaškom sedištu. Glen Pejs je jahao na jednom koščatom ždrepcu nekoliko konjskih dužina ispred.

Pogledi koji su susretali natovarena kola i njihovu momčad nisu bili nimalo prijateljski. Karmine je često dolazio u grad. Ljudi su znali i njega i čime se bavi. I do tog njegovog posla držali su prokleta malo. Mnogi bi ga sigurno najrađe dobro nanišanjenim metkom skinuli s kočijaškog mesta.

Odbojnost građana, međutim, nije mnogo uticala na Flojda Karminea i njegove ljude.

Karmine se zaustavi pred „Zvezdom Arizone“, najvećom krčmom i hotelom u Tulamori.

— U redu — obrati se Santiljanu — ti i Pejs, vi se pobrinite za kola i konje. Idem malo unutra da oslušnem.

— Dobro — klimnu Meksikanac glavom.

Karmine se spusti sa kočijaškog sedišta i krenu ka pokretnim vratima krčme. Svoju „sačmaru“ sa skraćenom dvostrukom cevi poneo je sa sobom.

Uprkos podmaklim časovima još je bilo živosti u „Zvezdi Arizone“. Zadah alkohola i oblak dima udariše Karmineu u lice. Brojne pari očiju upiljiše se u njega. Mogao je skoro telom da oseti njihovo neprijateljstvo.

Ali, to na Flojda Karminea nije ostavio utisak. Tako lako jednom čoveku kao što je on, nisu mogli uništiti živce.

Teškim koracima prišao je šanku. Tamo se preko volje više muškaraca odmaklo u stranu. Čuteći. Samo je jedan od njih rekao šta je mislio.

— Da se jedan čovek kao što ste vi još uopšte usudi ovamo ...

Zatim mu meštanim pljunu pod noge.

Floyd Karmine ostade potpuno miran. Sa cevi svoje „sačmarice“ zaturi nemarno svoj „stetson“ širokog oboda na potiljak i pogleda čoveka mračno u oči.

— Šta ste mislili time, mister?

Potajna pretnja u njegovom glasu nije se mogla prečuti.

Meštanim obori pogled. Bio je za dobru glavu niži od Karminea i izgledao je kraj tog masivnog plecatog tela kao patuljak.

— No?

— Ah, pustite me već na miru — promrmlja čovek jedva razumljivo. Onda se dosta žurno udaljio od šanka i prišao jednom od stolova.

Karmine prezrivo pogleda za njim. Onda se okrete ka gostioničaru.

— Šta on to hoće, Vilijemse?

Debeljuškast, zajapureni točilac sleže ramenima, ali ne reče ništa.

— No, pa kažite mi već jednom, Vilijemse — zahtevao je Karmine. — Vi sasvim tačno znate u čemu je stvar. To bi bilo prvi put da vi ne čujete i kako kaktusi rastu.

Vilijems nelagodno protrlja svoj dvostruki podvaljak.

— Mislim da vam prebacuju i uzimaju za zlo poneke vaše prijatelje, mister Karmine.

Flojd Karmine se ponašao kao da nema pojma o čemu se radi.

— Ne razumem ništa — reče. — O kakvim to prijateljima vi pričate?

— O Apačima!

— Apači nisu moji prijatelji — odvrati Karmine i pri tom sleže ramenima. — Ja sam više puta napravio neke male poslove s njima, ali, to je sve. Zašto to sad odjednom?

— Zar vi još ništa niste čuli?

— Šta?

— Da su vaši vajni prijatelji ovih dana u našem kraju prosto podivljali — procedi jedan bradati muškarac desno od Karminea. — Zapravo pomoću oružja koje im tipovi kao vi prodaju! Između ostalog, oni su oteli i odvukli i dve devojke i jednog mladića!

Flojd Karmine se osmehnu u sebi. To je, dakle, brže postalo tema dana nego što je on mislio. On pređe preko prekora zbog liferovanja oružja i namesti na lice izraz kao da je poražen tim otkrićem.

— Oh, prokletstvo — promrmljao je. — I ovde takođe!

— Šta to znači? — Bradati muškarac ga pogleda duboko usađenim očima.

Karmine nije odgovorio odmah, nego je prvo naručio kod gostioničara veliko pivo. Tek pošto je povukao jedan snažan gutljaj iz krigle, okrete se ponovo ka bradatim. Pri tom je zapazio da su skoro svi gosti počeli da osluškiju šta on ima da kaže.

— Pre nekoliko sedmica — počeo je — u okolini Kalver Sitijsa desile su se slične stvari. Prepadi, pljačke, otmiče... Banda Apača pod poglavicom Naretenom bila je odgovorna za to. Na sreću, mogao sam nešto da učinim za te jadne žrtve.

— Vi?

U očima bradonje ogledala se neverica.

— Zar niste nikada pomislili da prljavi liferanti oružja kao mi mogu da učine i nešto korisno, a? — upita Karmine zajedljivo.

— Pošteno govoreći...

— Šta ste to učinili? — ubaci se neki drugi čovek u razgovor.

Karmine ga je poznavao površno. Taj je radio za „Vels Fargo”. Dakle, za Breda Kulidža, oca slatke Roksane.

— Govorite već jednom! — bio je uporan čovek iz „Vels Fargoa”.

Karmine namerno otpi malo piva, pa obriše penu sa usana.

— Ja sam po nalogu njihovih srodnika otkupio odvedene — reče kao uzgred. — Eto vidite kako neki put može biti korisno što svi belci ne oštire zube na crvenokošce!

Odmah započeše posvuda za šankom i za stolovima žustre diskusije. Flojd Karmine u njima nije učestvovao. On je bio sasvim siguran da će se ljudi sami od sebe ponovo vratiti na njega.

Sada i Glen Pejs i Santiljano uđoše u krčmu i probiše se do šanka.

— Zamislite — obavesti Karmine svoje ljude. — Naretenina horda je i u ovom kraju opet odvela nekoliko devojaka!

— Prokleti razbojnici! — opsova Pejs. Ljutina na njegovom licu izgledala je jako uverljiva. Samo je Karmine primetio veselo svetlucanje u njegovim očima.

Ni deset minuta kasnije, dogodilo se ono na šta je Flojd Karmine čekao.

Jedan čovek uđe u krčmu.

Bred Kulidž!

Šef gradske filijale „Vels Fargoa” zastade na čas kraj pokretnih vrata i poče da kruži pogledom po prostoriји. Onda je ugledao ljude koje je tražio, i pošao bez oklevanja ka njima.

Kulidž je bio krupan muškarac energičnog izgleda. Nosio je besprekorno sivo gradsko odelo sa pažljivo vezanom mašnom na košulji. Na prvi pogled moglo se videti na njemu da je navikao da naređuje i daje uputstva.

I isto tako pokušao je sada i sa Flojdom Karmineom i njegovim ljudima.

Uštedeo je sebi pozdrav i dugi uvod i odmah prešao na stvar.

— Vi verujete da je Naretenina banda odgovorna za najnovija razbojništva u našem kraju? — zabrunda.

Karmine klimnu glavom.

— Posle svega što sam čuo, usudio bih se da kažem da

je to više nego sigurno. Način na koji je prepad izvršen, tačno odgovara onom što se dogodilo u Kalver Sitiju.

— I vi znate gde ti tipovi imaju svoje skrovište?

— Moglo bi biti — odvratila Karmine otegnuto.

— Onda mi to recite! — zatraži Kulidž. — Kužna jama mora biti očišćena! Ja ću pokrenuti celu američku vojsku!

Karmine nabra čelo.

— Zašto se vi lično toliko angažujete mister Kulidže? Da nisu crvenokožci izvršili prepad na neku vašu kočiju?

— Oni su odvuclli moju jedinu kćer! — procedi ogorčeno šef „Vels Fargoa”.

— Oh, to nisam znao — reče Karmine izvinjavajući se. — Žao mi je zbog vas, mister Kulidže. Ipak, to što vi tu od nas tražite...

On oklevajući zavrte glavom.

Kulidž stisnu usne.

— Vi nećete da odete gde se ta bagra ubica skriva?

— Ne — odgovori Flojd Karmine čvrsto.

Ljutito mrmljanje začulo se posvuda po krčmi. Mnogi od gostiju zauzeše preteće držanje.

Kobajagi slučajno, približiše Santiljano i Pejs svoje ruke revolverima. A i Karmine je „sačmaricu” stegao nešto jače.

— Vi skitnice! — prosikta Kulidž, sevajući očima. — Vi hoćete samo da sprečite da se prekinu vaši poslovi s crvenokošcima! Ali, to će vas skupo stajati! Ja ću se pobrinuti za to da budete bačeni u zatvor! Ja ću se za to pobrinuti...

— Budite razumni, Kulidže — prekide ga Karmine. — Šta verujete da će učiniti Apači kada jedna četa vojnika odmaršira u njihovo skrovište? Dršćući od straha, oslobođiće vašu kćer? Ne budalite, čoveče! Crvenokošci će jednostavno potražiti novo skrovište čim samo jednog jedinog vojnika ugledaju pred sobom. Ali, prethodno će, Kulidže, učiniti nešto sasvim drugo. Oni će vašu žarko voljenu kćer smaknuti. I to ne po kratkom postupku i bezbolno...

— Slušajte vi... — kriknu šef „Vels Fargoa”.

Flojd Karmine je trijumfovao u sebi. Ukoliko se nije kompletno prevario, Kulidž je već stigao donde dokle je on to želeo. Čovek je omekšao. Bio je mekan kao smrdljivi ovčiji sir.

I tačno je naslućivao.

Teško dišući, nasloni se sada Kulidž svom snagom na

šank. Gostioničar mu doturi jedan viski. Ali, ovaj to uopšte nije primetio.

— Šta bih mogao^a da učinim? — prošaputao je. — Šta bih mogao da učinim da spasem svoje dete?

To je bila ključna reč na koju je Flojd Karmine čekao, kako bi mogao da poradi na ostvarenju svog cilja.

— Ja bih mogao nešto da učinim, mister Kulidže — reče polako. — Mogao bih da pokušam da otkupim vašu kćer! Ali, bojim se da to neće biti jako jeftino...

IX

U sam cik zore, još pre izlaska sunca, napustili su Šejn i Dejv Milington farmu.

Imali su jedno malo umirenje. Stanje mladog Herba se poboljšalo. Sasvim na kratko, bio je došao k svesti, pa čak je mogao i da izgovori nekoliko reči, koje su potvrđivale ono u šta je Zapadnjak već bio prilično siguran.

Da, bili su to Apači koji su izvršili prepad na njega i njegovu sestru. Četvorica divljih ratnika, naoružanih puškama i revolverima. Više od toga, Herb Milington nije mogao da kaže. Ponovo se bio onesvestio. Pre svega, naročito zbog opekotina koje su bolele više od svih drugih povreda.

Kada se nebo iznad brda obojilo ružičasto, stigli su Šejn i Dejv Milington do spaljenih kola.

Farmer zaškripa zubima.

— Zašto su oni to učinili, Šejne? Zbog jednog prokletog tovara semena?

Zapadnjak zavrte glavom.

— Apačima koji se nalaze na ratnoj stazi nije uopšte u prvom redu stalo do plena. Svaki bledoliki je njihov neprijatelj protiv koga se bore svim snagama. Ni belci ne čine drukčije. Znaš li koliko su često već beli ljudi saterali Apače u stupicu i bezobzirno ih pobili, čak i kad ovi nisu imali nikakvih neprijateljskih namera?

Sjahao je sa svog mrkova i obišao zatim u velikom luku ostatke kola, tragajući za tragovima.

Dejv Milington mu priđe.

— Veruješ li da je Ket i još živa? — upita ga tiho.

— Da — odvrati Zapadnjak. — U to sam ubeđen. Da je njihova namera bila da je ubiju, onda bi oni to na licu

mesta učinili. Ali, to što su je odvukli sa sobom... Pa, oni će Ketu učiniti jednom skvo. Ratnik koji ima belu ženu u svom šatoru postaje neko među sebi ravnima. On dobija na svom ugledu što je kod Apača veoma važno. Samo muškarac koji nešto može da pokaže ima kod njih šanse da igra vodeću ulogu.

Oba muškarca su zatim začutala. Koncentrisali su se i uperili pogleda na prašnjavo i suvo prerijsko tlo.

Šejn je uskoro saznao odakle su Apači bili došli. Tragovi četiri konja, čija kopita nisu bila potkovana, odali su mu to.

I u istom pravcu su oni i odjahali nazad. Sada sa šest konja, jer su povelili sa sobom i oha konja za vuču, koji su bili upregnuti u farmerska kola.

Ka severozapadu.

Ni Dejvu Milingtonu takođe nisu promakili tragovi. Ali, on zbog toga nije davao od sebe nikakvog znaka zadovoljstva.

— Nećemo ih dugo moći pratiti — reče potišteno. — Oni su udarili putem u Galijuro planine. A tamo...

Nije govorio dalje. A to zaista nije bilo ni potrebno. Šejn je to već znao i bez njega. U stenovitim predelima brda tragovi će nestati kao i u rečnom koritu.

— Potražimo ih ipak — reče. I da bi osokolio svog starog prijatelja dodao je još. — Možda ćemo imati sreće, Dejve.

Ali, u to ni on sam nije verovao.

Obojica muškaraca popeše se ponovo u sedlo, prateći tragove kopita, koje su čak i sa leđa konja mogli bez muke da raspoznaju.

Tragovi u pesku su im više milja pokazivali put. Sunce, koje je u međuvremenu odskočilo, pretvorilo se u plamenu loptu. Jarko svetlo pomagalo im je samo još da tragove ne izgube iz vida.

Ali, vrlo brzo su postali svesni toga da će se cela stvar završiti u čorsokaku. Tlo je bilo sve kamenitije, a oskudna vegetacija sve ređa.

I onda su stigli do tačke od koje dalje jahanje više nije imalo nikakvog smisla. Nije više bilo trave, nije više bilo peska, samo još tvrdi kamen na kome se nikakvi tragovi kopita nisu razaznavali.

Neko vreme Zapadnjak je još pokušavao da pronade

nekakve ogrebotine koje su potkovana kopita konja za vuču možda ostavila za sobom. Ali, posle izvesnog vremena, i on je odustao. Imao je oštro i prodorno oko. Ali, gde nije bilo ničega, tamo ništa nije moglo ni da se vidi.

Dejv Millington je neraspoloženo visio u sedlu. Slomljeni čovek koga su pretile da pojedu sopstvene brige.

— Jašemo za Tulamoru — reče beskrajno umorno. — Najmanje što moram učiniti je da obavestim maršala i time upozorim ostale.

X

Sudeći po Dejvovim rečima, očekivao je Šejn nekog debelog, prijatnog čoveka. Ali, to nije bio slučaj. Čak Lojmer, maršal Tulamore predstavio se istina kao krupan i težak, ali ne i debeo. I takođe, nije izgledao ni naročito prijatno. Njegovo koščato lice odavalo je tvrdoću i nepoverljivost.

Sem toga, maršal nije bio nikakva spavalica i džonjavko. To je Zapadnjak primetio čim je, zajedno sa svojim prijateljem zakoračio u kancelariju zaštitnika zakona.

Pogodio ga je ispitivački pogled ispod gustih skoro sastavljenih obrva.

— Da vas ja ne poznajem, mister? — upita maršal ratoborno.

Šejn se nije dao zbuniti.

— Ne, koliko ja znam — odvrati. — Ja sam sada prvi put u Tulamori.

Ali, tim odgovorom Lojmer nije bio zadovoljan.

— Moćuće je da se mi još nismo lično upoznali — primeti. — Ipak mi je vaše lice nekako poznato. Možda sa neke poternice?

I sada je još Zapadnjak ostao mrtav hladan.

— Nijedna država SAD niti savezna vlada u Vašingtonu nisu dosad nikada nijednu poternicu izdali za mnom.

To je bilo tačno. Jedina poternica, koja se odnosila na njega, bila je izdata od „Vels Fargoa“. Papiri su visili na svakoj njihovoj ispostavi. Jedan maršal se nije morao na to obazirati i hvatati ga. Ali, morao je to i da učini. I nije bilo malo zaštitnika zakona koji su to već i pokušali. Naročito u gradovima gde je „Vels Fargo“ držao svoje ispostave i gde je njihov uticaj mogao nešto da znači.

A u Tulamori je bila ispostava „Vels Fargoa”. Šejn je znao da mora biti jako oprezan i budan, ako ne želi da doživi nekakvo neprijatno iznenađenje.

— U redu, ostavimo to za trenutak — reče Čak Lojmer. — Možda će mi još pasti na pamet odakle vas poznajem, mister... ovaj... kako je vaše ime?

— Smit — odvrati Šejn. — Džek Smit.

Maršal klimnu glavom i okrete se zatim ka Dejvu Milingtonu.

— Mister Milingtone, šta mogu...

— Moja kćer je oteta i odvučena — reče farmer. — Od Apača!

— Oh, prokletstvo!

Lojmer se svom težinom svali na stolicu iza svog nezgrapnog pisaćeg stola. Pokaza zatim na drugu stolicu koja je bila predviđena za posetioce.

— Sedite, mister Milingtone. Sedite i ispričajte mi šta se dogodilo.

Dok je Šejn ostao da stoji, njegov prijatelj zauzeo je ponuđeno mesto. Onda je obavestio predstavnika zakona o zločinu pri kojem su njegova deca bila žrtve.

Čak Lojmer je slušao napregnuto. Kada je Milington završio, počeo je u nemoćnom besu da udara pesnicom po ploči svog pisaćeg stola.

— Da — potvrdio je ogorčeno. — Bili su to Apači! Sasvim se jasno može izvući upoređenje s ostala tri slučaja.

— Ostala tri slučaja? — ponovi Dejv Milington. — Ja znam o prepadu na Tojnbi ranč...

Maršal klimnu glavom.

— U međuvremenu su Apači još nekoliko puta udarili. Mladi Robin Kar pao im je u ruke dok je sa svojim ocem vozio tovar drva. Sem Kar je slomljenih nogu utekao odande, ali, njegovog sina su crvenokošci povelili sa sobom. Sem toga je i Roksana Kulidž kada je izjahala u šetnju sa svojim verenikom bila prepadnuta i tom prilikom odvedena!

— Roksana Kulidž je — objasni Milington Šejnu — kći šefa „Vels Fargoa” u Tulamori.

Novost nije pričinila Zapadnjaku nikakvo zadovoljstvo. U normalnim prilikama želeo je on šefovima „Vels Fargoa” sve najgore. Ali, ni svom najljućem neprijatelju ne bi poželio da mu se kćer nađe u rukama otmičara. Pa, ni tom Kulidžu, koji mu je bio potpuno nepoznat.

— Jeste li već nešto preduzeli, maršale? — raspitivao se.

Čak Lojmer sleže ramenima.

— Šta bi trebalo da učinim, čoveče? Možete li mi to objasniti?

— Alasmirati vojsku, na primer!

Lojmer odmahnu rukom.

— To je već učinjeno. Ali, šta će plavokaputaši da učine? Arizona je velika. Bez čvrstih tačaka od kojih mogu početi i znanja gde bi trebalo da traže, oni su isto toliko bespomoćni kao i ja. Naretenina banda može posvuda da se sakrije. U jednoj jedinoj noći njegovi ratnici su u stanju da ostave za sobom mnogo milja. Nije već jednom dovedeno u pitanje da li se gnezdo ubica uopšte još nalazi u Arizoni. Sasvim je moguće da su se oni u međuvremenu već sakrili u Novom Meksiku. Ili čak s one strane granice, u provinciji Sonora.

Ili u Teksasu, dopunio ga je u mislima Zapadnjak.

Naretenu, tog apačkog poglavicu, on je poznavao. Pre dve godine on se s tim banditskim vođom Čirikava susreo, ali čak tamo u Teksasu. U to doba njegovi se ratnici nisu nalazili na ratnoj stazi. Naprotiv. Naretena je tada, preko očekivanja, služio kao izvidnik pri američkoj vojsci u jednoj kaznenoj operaciji protiv pobunjenih Komanča. Sejn je ne jednom konstatovao da mu taj poglavica nije nesimpatičan. Ali to sada, naravno, nije igralo više nikakvu ulogu. Ako je Naretena iskopao ratnu sekiru, nije više bilo mesta ni za kakve simpatije.

Jedno u svakom slučaju Šejnu nije bilo jasno. Postojalo je čitavo mnoštvo manjih plemena na koje se granalo veliko pleme Apača. A ova su se opet delila ponovo na brojne manje, većinom potpuno samostalne grupe u svom delovanju. Otkud je maršal mogao znati da je baš ta određena Naretenina banda izvršila ova najsvežija nasilja u ovom kraju?

On je pitao Caka Lojmera za to.

— Trgovci su potpuno sigurni da je za ova dela odgovoran Naretena — pružio mu je maršal objašnjenje.

— Trgovci?

Lojmer ga je obavestio o izvesnom Karmineu koji je juče naveče došao u grad.

— Kako izgleda — dodao je na kraju — ni vama neće

ništa drugo preostati nego da stupite u vezu s tim momkom, mister Milingtone. Sasvim lično govoreći, ja bih tog tipa i njegovu bratiju najrađe strpao u ćeliju, ali... Pa, mister Milingtone taj čovek vam je možda jedina šansa.

Dejv Milington se za tu nagoveštenu šansu uhvatio kao davljenik za slamku.

— Gde mogu da nađem tog Karminea? — upita užurbano.

— U „Zvezdi Arizone” najverovatnije — odvrati maršal.

Dejv Milington skoči sa svoje stolice i pođe unatraske.

— Hajdemo — obrati se Zapadnjaku. — Razgovarajmo s tim čovekom! — I već je bio kod vrata. Nova nada blesnula je u njegovim zabrinutim očima.

— Ne bih voleo da doživiš veliko razočaranje — progundao je Šejn kad su zastali napolju na verandi ispred maršalske kancelarije. — Ja poznajem te tipove. I ako me ne pitaš... u izvesnom smislu oni su gori od Apača!

XI

Iako maršal Karminea i njegova oba kompanjona nije pobliže opisao, Šejn je i bez toga odmah znao da pred sobom ima prave ljude.

Upravo je tako on sebi njih i predstavljao.

Zapušten, skoro podivljao izgled, zamašćeno kožno odelo i brutalna, a istovremeno prevejana lica.

Suviše je dobro poznao te takozvane trgovce. U Teksasu su ih zvali „komančerosi” jer su pretežno sa Komančima obavljali svoje poslove. Skoro isključivo prljave poslove. Rakija, oružje i pod izvesnim okolnostima takođe... ljudi. Više nego jednom se ispostavilo da su komančerosi Indijancima prvo tutnuli u ruke žrtvu, koju bi kasnije prepradavali. Za veliku nadoknadu, razume se.

Šejn je smatrao sasvim mogućim da se i u ovom slučaju dogodilo slično. Možda su taj Karmine i njegovi kompanjoni već unapred sa Naretenom uglavili stvar. Bilo je takođe sasvim moguće da nisu ni imali nameru da odvučene pokušaju da otkupe, nego da jednostavno sumu za otkup naplate i sve novce lepo strpaju u svoj džep.

Trojica muškaraca sedeli su za jednim stolom u ugiju. Ali, ne sami. Jedna ne više mlada žena sedela je s njima

i razgovarala s trgovcima. Šejn opazi da ta žena ima uplakano lice.

— To je Nensi Kar — tiho objasni Dejv Milington.

Šejn je shvatio. Robin Kar bio je jedna od odvedenih žrtava, kako je saznao od Caka Lojmera. Žena očajnog lica bila mu je očividno majka.

Milington i Šejn priđoše stolu trgovaca. Ovi njihovom približavanju još nisu obratili nikakvu pažnju. Toliko su bili udubljeni u razgovor sa ženom.

... — neće biti dosta, misis Kar — upravo je završavao rečenicu krupan muškarac sa divljom i neurednom crnom bradom. — Deset hiljada dolara... s tim sigurno nećemo zadovoljiti apetit Čirikava.

— Ali mi... mi nemamo više — jecala je žena. — Moj muž je kolar. To je jedan težak i mukotrpan posao koji ne donosi mnogo. Deset hiljada dolara, bože moj, za to je morao godinama teško da radi. I sada ne može više ništa da učini. Dve slomljene noge...

Žena prekide i poče da snažno jeca.

Črnobradi je uze za ruku i potapša je.

— Sve mi je to užasno žao, misis Kar — rekao je. — Ali, razumite me ipak! Ja ne želim te dolare za sebe. O mom novcu za posredovanje nećemo razgovarati sada. Ja bih za vas to i besplatno učinio. Iz ljudskog razloga, da tako kažem. Radi se o tome šta ti crvenokoži banditi žele. Deset hiljada dolara? Ne, to ne treba Nareteni uopšte ni da predložim. Od toga bi se poglavica najsigurnije razbesneo i izdao naredbu da vašeg sina smesta smaknu.

Žena je grcala kao da joj se srce kida. Suze su joj prosto, lile iz očiju.

— Oprostite mi, misis Kar — reče crnobradi — ja nisam želeo da vam nanese bol. Ali, čovek mora da gleda stvarnosti u oči. Ja poznajem Apače, to mi možete verovati. Kako je s tim... možete li onda dobiti kakav zajam od banke. Možda će učiniti tako nešto za vašeg sina. Iz ljudskih razloga, mislim!

Šejn oseti kako se Dejv Milington na svom mestu vrpolji. Slutio je zašto.

— Ti takođe nemaš deset hiljada, je li? — upitao je prijatelja tiho.

— Deset hiljada dolara — odvrati farmer. — Na to uopšte ne mogu ni da pomislim. Ne bih uspeo da skupim ni polovinu te sume. Ceo moj novac je uložen u farmu.

— Sačekajmo malo — predloži Zapadnjak, umirujući ga. — Nekako ćemo morati sve to da izvedemo sasvim drukčije.

— Ali kako?

— Videćemo! — odvrati Zapadnjak.

On priđe sasvim do stola trgovaca koji su ga konačno primetili.

— Da, šta je? — progunda bradati.

— Vi ste Karmine, tačno? — odgovori Šejn protivpitanjem.

Crnobradi to potvrdi.

— Ako vi nešto želite od mene — nastavio je — dođite malo kasnije. Trenutno imam jedan vrlo važan dogovor.

Šejn je ignorisao neskriveni zahtev da se izgubi. Pokazao je palcem na svog prijatelja.

— Ovo je Dejv Milington, otac Ketii Milington!

— Da... i? Čak da je on lično Džesi Džejms...

— Vi se izgleda još niste dobro orijentisali — dobaci Zapadnjak na to. — I Ketii Milington je oteta od vaših indijanskih prijatelja!

— O, to nisam znao — zbrza Karmine. — Onda stvar, naravno, sasvim drukčije izgleda. Sedite samo!

On načini širok pokret rukom. Isto kao neki poslovni maher koji je doneo nekakvu novu stvar koju može da deli samo na kašičice.

Šejn i Dejv Milington dovukoše sebi dve stolice od susjednog stola i zauzeše mesto.

— Pričajte — obrati im se crnobradi. — Znači da je izvršen još jedan prepad? To mora da je već četvrti jedan za drugim, zar ne?

— Posao cveta, jel' tako? — primeti Zapadnjak sa neskrivenom ironijom.

Šestoro očiju u kojima se zlo i podmuklost odslikavali, uperiše se u njega.

— Ja baš ne volim takve šale, mister! — primeti Karmine opominjući. — Ne bi trebalo da sebi još jednom tako nešto dozvolite.

Šejn nije skidao pogled sa sagovornika.

— U situaciji kao što je ova, nikada mi ne bi palo na pamet da zbijam šale — odvrati ledeno.

Pre nego što su Karmine i njegovi ortaci mogli nešto

da odgovore na to prihvati Dejv Milington brzo inicijativu. Bilo je jasno da on ne želi nikakvu svađu s tim ljudima od čije dobre volje je možda zavisio život njegove kćeri. Zbog toga on iziđe Karmineovom zahtevu u susret i izvesti ga o prepadu na njegovu decu.

Trgovac ga je saslušao pažljivo, načinivši pri tom sažaljivi izraz na licu. Ali, Sejna time nije mogao obmanuti. On je već bio čvrsto ubeđen u to da su ta tri čoveka lupeži.

— Verujete li da možete nešto učiniti za moju kćerku? — upita Milington na kraju.

— Da, nadam se — odvrati crnobradi vođa trojke trgovaca. — Vi posedujete farmu?

— Farmu koja postoji tek od pre godinu dana i zato još nikakvu zaradu nije donela — umeša se Zapadnjak ponovo u razgovor. — Mister Milington zato, dakle, nije u položaju da Nareteni kupi celu Arizonu. Šta bi on morao po vašem mišljenju da položi? Sto hiljada? Dvesta hiljada?

Zapadnjaka opet ošinuše ljutiti pogledi.

— Vaš način mi se ne dopada — primeti Karmine otežući. — I vi mi se uopšte ne dopadate! Pri ovakvim okolnostima... i ko ste vi uopšte?

— Smit. Džek Smit. I dobar sam prijatelj mister Milingtona.

— Jedno vrlo retko ime — primeti Karmine zajedljivo. — I jedno vrlo lažno ime, ako se sasvim nisam prevario. Odnekud vas poznajem, mister! Samo ne znam odakle...

— Možda iz kažnjeničkog logora u Floridi? — podrugnu se Zapadnjak. — Tamo sam naime odležao deset godina.

— Šej... ovaj Džek — opomenu ga Dejv Milington.

Šejn klimnu glavom.

— U redu. Razgovaramo o visini otkupnine. Dakle, koliko?

Karmine počeo da čupka svoju crnu bradu. Vrebajući izraz pojavi mu se u očima.

— Ko uopšte govori o novcu — izusti zatim. Novac je za Apače samo sredstvo u nuždi. Njima je zapravo stalo do nečeg sasvim drugog.

— Oružja!

— Potpuno tačno. Mister... Smite! Za dve stotine „vinčesterki” oslobodiće Naretena svakog taoca. Posedujete li dvesta „vinčesterki”, mister Smite?

— Šaljivdžijo! Vi znate prokleta dobro da bi vojska svakog na mestu ustrelila koji bi se vukao okolo sa dvesta modernih pušaka.

Karmine se vučje iskezi.

— Vidite li zašto su „vinčesterke” tako dragocene za Apače?

— Ali, i suviše skupe za mister Milingtona! — odbrusi Zapadnjak. — A takođe i za misis Kar!

Kolareva žena žustro klimnu glavom.

— I pored najbolje volje, ja ne mogu...

— Naravno, misis Kar — osmehnu se Zapadnjak. A onda se ponovo obrati bradatim. — Vi znate gde treba tražiti gnezdo Naretenine bande?

— Da!

— Ali vi niste spremni da to skrovište i odate?

— Ne — odvrati trgovac. — A i zašto? Poglavica je u širokom krugu oko svog skrovišta postavio stražare. Kada on sazna da se odred potencijalnih neprijatelja približava, promeniće odmah sedište.

— To i ja uviđam — složi se Zapadnjak. — On pušta samo lica od poverenja da mu se približe. Vas, na primer.

— Sasvim tačno.

Šejn prekrsti ruke na grudima.

— U redu — reče. — Jedino strano lice među tolikima od poverenja jedva da bi nateralo Naretenu da uzmakne. Zbog toga ćete me uzeti sa sobom!

— Šta?

Bilo je zanimljivo posmatrati reakciju trojice trgovaca. Čupave Karminine obrve se nabraše i sastaviše. Mršav tip kraj njega, lešinarskog lica, coku zubima. A vitki, tamnokosi sa nezdravom, žućkastom bojom lica trzao je nervozno uglovima usana.

Šejn je i svojim držanjem nagovestio onoj trojici da ga neće odvratiti od njegove ideje.

— Tako će se odvijati stvar — dodao je nemarno. — Kao što sam čuo, rančer i čovek iz „Vels Fargoa” su imućni ljudi. Oni će biti spremni da plate otkupninu koju zatražite od njih.

— Ja ne tražim uopšte ništa — protestovao je crnobrađi. — Čirikave...

— No, dobro — odmahnu Zapadnjak rukom. — U svakom slučaju, ova dama ovde, i mister Millington nisu u polo-

žaju da ponude zadovoljavajuću sumu za otkupninu. Zbog toga ću ja jahati s vama da za njih bez novca postignem oslobođenje. Ja ću se pogađati s Naretenom. Morate, naime, znati da ja poznajem starog lupeža.

Trojica trgovaca izmjenjaše poglede. I bili su jedinstveni, a da nisu izmjenili ni reči.

— Ne dolazi uopšte u pitanje! — objasni bradati beskompromisno.

— Zašto ne? — upita Šejn.

— Jer...

— Da?

— Jer mi nećemo živote talaca da stavljamo na kocku! Šejn se nasmeja.

— Vidi vam se po vašim krivim nosevimama šta je za vas čovekoljublje, vi, kopilad. Hoću da vam kažem zašto nećete da vam se na vašem odlasku tamo priključim. Jer bih mogao da primetim da lavovski deo od otkupnine neće pripasti Apačima nego će zalutati u vaše sopstvene džepove!

Karmine se osmehnu zajedljivo.

— Misli šta god hoćeš, ti, skitnico! Zašto bih se ja brinuo zbog posmatranja jednog vetropira? Ja ti kažem samo jedno: ti sasvim sigurno nećeš jahati s nama!

Da bi dokazao kako je ova mogućnost time za njega okončana, posegnu bradonja za svojom čašom piva, i htede da je prinese ustima.

Ali, nije uspeo da iz nje popije ni jedan jedini gutljaj.

Šejn munjevito ispruži ruku, zgrabi kriglu s pivom i istrže je Karmineu iz ruke. Pri tom se veći deo tečnosti prosu po odelu trgovca. Njegova crna brada bila je puna pene.

— Ja još govorim s tobom, mangupe — opomenu ga Zapadnjak i spusti grubo skoro praznu kriglu na sto.

Trgovac odskoči sa svoje stolice. Lice mu se iskrivilo u grimasu besa.

— To ćeš zažaliti, ti, tvorcu jedan! — zagrmio je da se sve orilo. — Kunem ti se da ćeš zažaliti!

On steže pesnicu i zamahnu iz mesta. Taj udarac bio dovoljno snažan da bika baci na kolena.

Da je Karmine pogodio...

Ali, udarac nije stigao na cilj. Šejn hitrom reakcijom izmače glavu u stranu. Udarac prohuja u prazno.

Bradonja se zanese od snage sopstvenog zamaha, koji ga je povukao unapred.

To je Šejn iskoristio. Još iz sedećeg položaja ispružio je pesnicu.

Karmine zahropta.

Tada ga pogodi i Zapadnjakov drugi udarac. Bradonja posrnu unazad, ali, nije pao. Nije uopšte bilo sporno da je posedovao boračke kvalitete vredne pažnje.

Sada i Šejn skoči s mesta. Morao je to da učini, jer su oba trgovčeva kompanjona zauzeli držanje, kao da će se aktivno umešati u ovo razračunavanje.

Meksikanac odgurnu svoju stolicu nazad, i htjede da posegne za revolverom.

Misis Kar kriknu glasno.

Ni Dejv Milington nije ostao nepokretan. Načinio je jedan preteći korak ka dvojici „trgovaca”. Ali, nije morao da im se suprotstavi.

Bradonja je prebrodio krizu od Zapadnjakovih udaraca i ponovo je čvrsto stajao na nogama.

— Pustite ga meni! — grmnuo je. — Zgnječiću ga kao vašku!

Obrisao je penu od piva s brade, a onda zasuka rukave. Oči su mu svetlucale zloslutno.

Gosti u krčmi, koji su sedeli u blizini, sada su se dosta hitro potrudili da uzmaknu. I misis Kar se užurbano udaljila. Dejv Milington i Karmineovi kompanjoni ostali su kraj stola u stanju iščekivanja, posmatrajući scenu.

Sasvim laganim, gegajućim koracima krenuo je sada bradonja napred. On je iz svog prvo neobuzdanog napada dosta naučio, i sada je đavolski pazio da više ne načini takvu grešku.

Šejn ga je očekivao spokojno. Nije bilo sumnje da je Karmine bio protivnik koga se moralo uzeti ozbiljno. Bio je isto toliko visok kao i Zapadnjak, pri tom dosta širi i krupniji. Paketi mišića na njegovim nadlakticama zatezali su kožnu jaknu. Kad bi taj bradonja nekog svog protivnika zaista uspeo da zgrabi, za ovog bi postojale male šanse da se otme iz tog medvedeg zagrljaja.

Ali, Šejn nije želeo da dozvoli da dođe dotle.

Karmine je bio udaljen još dva koraka. Ispružio je sasvim ruke a prste zgrčio kao kandže.

Šejn podiže ruke i steže ih u pesnice. Ali, to je bio samo prividni manevar. Kao slučajno, zakačio je levu nogu

oko noge jedne stolice, koja se nalazila neposredno iza njega.

Sada je bradonja poverovao da se dovoljno približio. On načini skok napred. Njegove ruke su bile usmerene ka Zapadnjakovom vratu.

Tada se Šejn munjevito okrete u stranu i istovremeno brzo zamahnu levom nogom. Stolica opali Karminea po nogama.

Crnobradi zaurla od bola, krenuvši pri tom ponovo u nasrtaj. Ali, i ovaj put njegove ruke zahvatiše u prazno.

Šejn iskoristi svoju prednost odmah. On priđe stolici koja je ležala pred Karmineovim nogama. Bradonja je još posrtao, i imao muke da održi ravnotežu.

Onda ga pogodi Zapadnjakova pesnica. On svom snagom tresnu o pod. Za trenutak, bio je potpuno ošamućen. Njegov pokušaj da se ponovo osovi na noge nije uspeo. Teško omamljen, vrteo je glavom kao da još uvek ne može da poveruje da ga je njegov protivnik oborio na pod.

— U redu, mangupe — reče Šejn. — Cenim da je sada jednom zauvek jasno ko je gazda!

Onda se okrete, mahnu rukom Dejvu Milingtonu i izađe iz krčme.

XII

Flojd Karmine je ispunjen mržnjom gledao za visokim Zapadnjakom dok je ovaj krenuo glavnom ulicom. Sa velikim naporom obuzdavao je želju da posegne za svojom „sačmaricom” i zapuca Šejnu u leđa.

Ali, on je znao da s tim ne bi mogao da se provuče. To bi bilo ubistvo. Ne što bi zbog toga možda osećao grižu savesti. Ali, bilo je suviše svedoka. Pojedini gosti u krčmi zurili su u njega. Većina zlorado. Svima je njima njegov poraz protiv tog Smita predstavljao priliku da uživaju.

Karmine se s mukom uspravi na noge. Pri tom se još uvek osećao pomalo ošamućen. Davolja stvar, pomislio je. U pesnici tog prokletog tipa krilo se toliko snage kao u konjskom kopitu.

Glen Pejs i Santiljano su ga gledali zbunjeno. Pejs se počeo iza uha.

— Žao mi je, Flojde — promrmljao je — ali, ti si rekao da treba da se uzdržimo. Inače bismo mi, naravno...

Karmine naprasito odmahnu rukom.

— Ja bih već i sam dokrajčio tog tipa. Da on nije izveo taj prljavi trik sa stolicom...

Pogledao je dvojicu svojih kompanjona i video da njegove reči ni u njihovim ušima nisu odjeknule naročito uverljivo. I kod njih se do kraja osramotio. Njegov bes na čoveka koji ga je pobedio rastao je sve više. Stisnuo je zube i pokušao da se ponaša kao da se nije dogodilo ništa.

Njegov pogled pade na ženu čijeg su sina šćepali Tazanini ljudi. Žena je baš načinila pokret kao da će da izađe iz krčme.

— Misis Kar — povika Karmine za njom. — Čini mi se da mi naš razgovor nismo sasvim završili!

Žena zastade usred prostorije i odmeri ga.

— Naprotiv — odvrati ona. — Mi smo završili!

Onda se okrete i izađe.

Time je postalo neopozivo jasno da ta žena za svog sina neće platiti ni centa. On i njegovi ljudi bili su izigrani. Misis Kar je potpuno i bez rezerve poverovala tom Smitu.

Svakom u krčmi to je postalo jasno. Lica su govorila više nego gomila reči.

Karmine je polako uviđao kako njegova lovina izmiče. Ako još i Kulidž iskoči...

Moralo se nešto preduzeti!

— Dođite! — obrati se on Pejсу i Santiljanu.

Bez reči više pošao je ka vratima. Smeh pojedinih gostiju pri tom osećao je kao nož koji mu se zabada u srce.

Malo kasnije, stajao je sa svojim ljudima napolju, u Glavnoj ulici. Pejs i Santiljano nisu govorili ništa. Njima je bilo potpuno jasno da bi on načisto podivljao ako bi još i oni došli sada sa svojim prebacivanjima.

— Idemo do Kulidža — procedio je Karmine. — Vreme koje smo tom čoveku dali za razmišljanje isteklo je.

Filijala „Vels Fargoa“ nalazila se usred grada. Morali su da pređu jedva koju stotinu metara.

Bred Kulidž ih je odmah primio u svojoj kancelariji, ne puštajući ih da čekaju. To je bio dobar znak.

— Jeste li razmislili o svemu, mister Kulidže? — upita ga Karmine.

Bio je zadovoljan što mu je glas ponovo zvučao čvrsto i u njemu se više nije mogla razaznati nikakva nesigurnost. Kulidž klimnu glavom.

— Da, razmislio sam. Daću vam pedeset hiljada dolara.

Flojd Karmine je imao muke da se uzdrži da se ne primeti njegov trijumf. Ipak je Kulidž bio pun pogodak. Pedeset hiljada dolara bila je ipak nečuvena suma.

Šef „Vels Fargoa” naže se napred.

— Da bismo se dobro razumeli, Karmine, hoću da kažem još nekoliko reči. Ja sam čvrsto ubeđen u to da ćete najveći deo novca vi zadržati za sebe. U redu, ja sam spreman na to da to progutam. Moja kćer mi toliko vredi. Ali, ja vas upozoravam. Karmine! Ako budete igrali nekakvu prljavu igru i ako mi izvučete novac iz džepa a ne dovedete mi nazad Roksanu, onda vas ništa neće spasti! Ja ću vas naći gde god ste vi pokušali sakriti.

Karmine se pravio uvređen.

— Naravno da ćete dobiti vašu kćer nazad. Ili, ako bi naši napori ostali bezuspešni, vratićemo vam novac do poslednjeg centa! Šta vi mislite o nama?

— Da bi zapravo trebalo da budete obešeni o prvu granu! A sad mi se sklanjajte s očiju. Dođite popodne ponovo. Onda ću vam dati pedeset hiljada.

Karmine i njegova dva kompanjona okrenuše se da pođu. Oštre reči šefa „Vels Fargoa” uopšte ga nisu uzbuđivale. Ako Kulidž plaća, može da praska i da ih optužuje koliko god mu je volja.

Već su bili na vratima Kulidžove kancelarije, kad Karmine zastade i okrete glavu.

Slučajno je njegov pogled pao na nekoliko papira, koji su bili ekserčićima ukucani i visili na zidu kraj vrata.

Poternice.

Neslužbene poternice „Vels Fargoa”.

Više od tih poternica imale su fotografije I jednu od tih fotografija, loših kakve su bile, on je prepoznao. Sa muškarcem kojeg je predstavljala, on je malo pre upravo stajao oči u oči.

Džek Smit?

Šejn se zvalo to pseto!

Flojd Karmine se priseti. O Šejnu je on do sada već često slušao. On je predstavljao neku vrstu legende na Zapadu. Jedan od najopasnijih ljudi koji su ikada ovuda ja-

hali. Odgovarajuća je bila i nagrada koju je „Vels Fargo” nudio za obaveštenja koja bi dovela do hvatanja Šejna.

Dvadeset hiljada dolara!

Široki osmejak prelete preko Karmineovog lica. Ako bi prodao tog čoveka „Vels Fargou” ne bi morao s njim da jaše u brda. Time bi svi problemi bili potpuno rešeni.

Okrenuo se.

— Cenim da vi umesto pedeset hiljada dolara treba da pripremite sedamdeset! — obrati se on Kulidžu.

Šef „Vels Fargoa” se zacrvne od besa.

— Ako vi verujete da možete da me ...

— Nije ono što vi mislite, mister Kulidže — prekide ga Flojd Karmine. — Da li su ovi papiri ovde još važeći?

Kulidž ustade i osmotri poternice iz neposredne blizine.

— Vi mislite na Šejna?

— Da!

— I još pitate da li ta poternica još važi! Taj čovek je neprijatelj broj jedan „Vels Fargoa!”

Flojd Karmine klimnu zadovoljno glavom.

— Neće više biti — reče. — Šejn se nalazi ovde, u Tulamori. Vi treba samo da ga uhvatite. I kada ga budete imali u rukama, ne zaboravite od koga ste dobili obaveštenje. Onda do viđenja, mister Kulidže.

Karmine u znak pozdrava dodirnu sa dva prsta obod svog „stetsona” i okrete se da pođe.

Sada je morao još samo da se dogovori sa rančerom Tojnbijem i svet će opet izgledati ružičast.

XIII

Šejn je ostao sam u Tulamori.

Dejv Milington je bio potražio lekara i odjahao je s njim nazad na farmu. Jeste da je mladi Herb zapravo pregrmeo najgore, ali mu je uprkos tome bila potrebna lekarska nega.

Prisustvo njegovog starog prijatelja u gradu nije više bilo potrebno. Do Apača on ionako nije mogao jahati sa Zapadnjakom. U tom pogledu, bradati „trgovac” bio je sasvim u pravu. Prisustvo više od jednog nepoznatog lica moglo bi zaista Nareteninu bandu da navede na neke smešne misli.

Zapadnjak je još imao vremena. Ta trojica mešetara neće odmah krenuti oдавде. Sigurno još nisu okončali sa svojim pregovorima za otkupninu. A dotle je Zapadnjak želeo da se pozabavi prijatnijim stvarima.

Nije, naravno, morao dugo da traži. U tako prometnom gradu kakav je bio Tulamora, bujao je posao s ljubavlju kao trava posle kiše. Šejn pronađe jednu zgradu podnošljivog izgleda u kojoj je i preko dana gorelo crveno svetlo, što je dovoljno govorilo o njenom karakteru.

Devojke su bile više nego u redu. I one su prosto pošasavile za tim koja će u sobu da ga odvuče.

Šejn je imao bogat izbor. On se odluči za jednu rasnu crnokosu koja je nosila meksikansku bluzu sa dubokim dekolteom.

U njenoj sobi želeo je prvo da reguliše finansijski deo stvari. Ali, onda je doživeo iznenađenje.

— Ti si Džek Smit, zar ne? — upita ga mala.

Zapadnjak klimnu glavom.

Devojka se osmehnula vlažnih usana.

— Onda će mi biti zadovoljstvo da pođem s tobom u krevet. Ja sam ti, naime, još nešto dužna, znaš li?

— Pa, sad ... — Šejnu ništa nije bilo jasno.

Onda mu crnokosa to objasni. Skinula je bluzu i pokazala mu svoja leđa. Više masnica ocrtavalo se na njenoj tamnoj koži.

— To je bio onaj crnobradi kućkin sin od trgovca — rekla je sevajući očima. — Dobre jedno! A čula sam da si ga pobedio i zato ...

Ona se spusti na ivicu kreveta.

— Ti mora da si vrlo jak kad si tog bika od Karmineea uspeo da smakneš s nogu! A ja volim jake muškarce ...

Šejn se nasmeši. Kada stvari tako stoje ...

On priđe krevetu i sede kraj devojke.

Njene grudi su zaista davale ono što je pogled na bluzu obećavao. Bile su zanosne. Šejn počeo nežno da je miluje. Osetio je kako u njemu raste uzbuđenje.

Mala mu uzvratila milovanjima. Šejn se nađe nad njom i poljubi njene sočne, crvene usne ...

Kasnije, srećno se osmehnula.

— Znala sam da si snažan muškarac — prošaputala je. — Ali, ti si prevazišao moja očekivanja.

Iznenada se otvoriše vrata sobe.

Tri muškarca prodreše unutra. Sa revolverima u rukama.

Šejn se ispravi u krevetu i zapanjeno pogleda u uljeze.
— Šta, do đavola...

Onda mu se učini da je shvatio. Karmine mora da je poslao te momke. Da ga osvete za njegov poraz. I da ga spreče u tome da omete Karmineov posao sa Apačima.

— Nikakvih pogrešnih pokreta, prijatelju! — bio je oštro upozoren.

Tri revolverске цеви ciljale su pravo u njegove grudi, dodajući posebnu uverljivost izrečenom naređenju.

Crnokosa pusti uplašeni krik i zavuče se pod pokrivač na krevetu.

Zapadnjak se ljutio na samog sebe što je bio toliko neprežan

Čežnjivo je bacao pogled ka svom opasaču s revolverom. Ali, ovaj je za njega bio nedostižan.

Jedan od trojice pridošlica ga uze.

— Cenim da je bez svog ručnog pribora bezopasan, a? — obrati se svojim drugovima.

Onda dade znak „koltom”!

— U redu, Šejne, ustani i obuci se. Naš gazda čezne za tobom.

Tip ga je oslovio sa „Šejne”!

U tom trenutku, Zapadnjaku je postalo jasno da tu trojicu izgleda ipak nije poslao Karmine.

XIV

— Zna li da bi bezbrojni nameštenici, „Vels Fargoa” želeli da sada budu na mom mestu?

Bred Kulidž povuče dim iz svoga cigarilosa i mračno pogleda Zapadnjaka.

Šejn je stajao pred njegovim stolom opkoljen trojicom momaka, „Vels Fargoa”, koji su ga bili savladali. Bio je potpuno bespomoćan. Momci su mu stavili na ruke čelične lisice. A radi dodatne sigurnosti, jedan od njih još je držao revolver u ruci.

Uprkos tome, Šejn se ni izbliza nije osećao kao pobeđen čovek. On je već često bio u sličnim situacijama. I do sada je uvek uspevao da okrene list u svoju korist.

— Šta želite, Kulidže? — upita nimalo impresioniran.
— Da vam čestitam?

— To bi bilo suviše očekivati od vas.

— Šta nameravate sada sa mnom? Tiho i potajno da me smaknete ili da me obesite?

Kulidž zavrte glavom.

— To nije moj posao. Ja ću vas predati Sidniju Bladu, koji će sigurno najbržim putem doći u Tulamoru.

U to je Zapadnjak bio uveren. Sidni Blad, šef obezbeđenja „Vels Fargoa“, goreo je od želje da ga ščepa.

Šejn razvuče usta.

— Zaista je trebalo da mislim na to da imate preče brige nego da se pozabavite sa mnom!

— Šta ste hteli time da kažete?

— Mislio sam na vašu kćer Roksanu!

Lice šefa „Vels Fargoa“ se smračilo još više.

— Što se vi brinete zbog moje kćeri?

— Verovalli vi ili ne... ja sam zaista odlučio da se pobrinem za to da je vi uskoro ponovo vidite!

— Vi?

— Ja. Zaista!

Bred Kulidž se nasmeja podrugljivo.

— Čovek kao vi, koji misli samo na sebe, hoće da odjednom izigrava nekog samarićanina! To je zaista dobar vic!

Šejn sleže ramenima. Hteo je nešto da kaže, ali, u tom trenutku više nije imao prilike za to.

Iza njegovih leđa naglo se otvoriše vrata Kulidžove kancelarije. Tri muškarca upadoše. Trojica koje je Zapadnjak poznao sasvim dobro.

Karmine i kompanija!

Crnobradi nitkov stade kraj njega. Cerio se široko prema šefu „Vels Fargoa“.

— No, Kulidže, je li to bila dobra informacija? Eto vidite koliko se na mene možete osloniti! Nadam se da imate da položite na sto dvadeset velikih zelembaća. Ali, prethodno...

Zastade i upilji se u Zapadnjaka.

— Ja sam ti još nešto dužan! — prosikta.

Onda steže desnu šaku u pesnicu i udari Zapadnjaka u lice.

Ovaj je nešto slično i slutio. Ali, vezanih ruku, nije bio dovoljno brz.

Udarac ga dohvati punom snagom. Šejn posrnu unazad i sruši se na pod. Lobanja mu je brujala. Za nekoliko sekundi, bio je potpuno ošamućen. Plameni krugovi i prstenovi divlje su mu igrali pred očima.

Kao iz velike daljine, čuo je ljutiti glas Breda Kulidža koji je Karmineu stavljao do znanja šta misli o njegovom podmuklom postupku.

Flojd Karmine se na to samo nasmeja.

Dvojica „Vels Fargoovih” ljudi pomogoše Šejnu da se ponovo osveti na noge. Za nekoliko trenutaka još se blago njuhao, a onda je uspeo ponovo da uspostavi kontrolu nad svojim telom.

On upitno pogleda Kulidža.

— Jesu li vas ovi naveli na moj trag?

Kulidž klimnu glavom.

— Ko rado ne bi zaradio dvadeset hiljada dolara?

— Da — složi se Zapadnjak. — I to je možda u pitanju. Ali, tim kojotima je pre svega bilo na umu da me sklonе sa puta.

— Kakvog interesa bi taj Karmine imao za to?

Šejn načini ironičnu grimasu.

— Dok sam vam govorio da hoću nešto da učinim za vašu kćer, niste mi izgledali naročito zainteresovani!

Kulidž tresnu pesnicom o pisači sto.

— Čoveče, potrudite se, zaboga, da budete malo jasniji!

I to je Zapadnjak i učinio. Ispričao je o svojoj nameri i o sukobu u „Zvezdi Arizone”.

— Ukoliko mi ne verujete — zaključio je — zašto ne upitate mog prijatelja Dejva Milingtona ili misis Kar?

Šef „Vels Fargoa”, nabra čelo.

— Je li tačno šta on kaže? — breonu se ka Karmineu.

— Otkud ja znam šta taj tip namerava? — procedi crnobradi. — Da, rekao je da hoće da jaše s nama. Ali, ne dolazi u obzir da on time celu našu misiju stavi na kocku!

Kulidž pogleda u plafon. Jasno se videlo na njemu da razmišlja napregnuto.

— Dejv Milington je vaš prijatelj? — upita konačno Zapadnjaka.

— Da — odvrati Šejn prosto.

Bred Kulidž polako klimnu glavom.

— Vi ste uporni kao smrt, znam! I verujem vam pot-

puno da ćete kćer vašeg prijatelja zaista izbaviti od Indijanaca!

— Istovremeno s njom i vašu Roksanu, Kulidže!

Šef „Vels Fargoa” ponovo počeo da razmišlja. Onda se sasvim iznenada obrati svojim ljudima.

— Skinite mu lisice!

— Šta? — začudi se jedan od momaka, koji su uhvatili Zapadnjaka.

— Imate li vate u ušima? — dreknu Kulidž. — Skidajte lisice, rekao sam!

Slegnuvši ramenima, jedan od Kulidžovih ljudi priđe Šejnu. Pretražio je po džepovima pantalona i izvuče ključeve za čelične lisice.

Razočarani u svojim očekivanjima, Karmine i njegova dva kompanjona počеше da protestuju glasno.

— Vi ste sasvim udarena ptica, Kulidže — huktao je crnobradi. — Vi hoćete samo da izbegnete da nam platite naših dvadeset hiljada dolara!

Bred Kulidž se diže iza svog pisaćeg stola. Prešao je preko kancelarije i prišao zidu na kome su visile poternice. Ispružio je ruku, strgao papir sa Zapadnjakovom slikom i zgužvao ga.

— Kakvih dvadeset hiljada? — upita.

Karmine steže pesnice, ali, više ništa ne reče.

XV

Dan kasnije, krenuli su.

Šejn je znao da pred njim leži jedno od najluđih jahanja koje je ikada preduzeo. Nijednog trenutka nije sumnjao u to da će njegova tri „pratioca” iskoristiti prvu priliku da pokušaju da ga smaknu. Čak ni činjenica da su Bred Kulidž i maršal iz Tulamore javno obećali da će tu trojicu obesiti o prvo drvo, ako pokušaju da ga napadnu nije nešto naročito menjala na stvari. Ali, Zapadnjak je preduzeo sve da tim tipovima što više oteža takav pokušaj.

Flojd Karmine i Meksikanac Santijano sedeli su na kočijaškom mestu, na svojoj radnji na točkovima, koju su vukle četiri snažne životinje. Glen Pejs, čovek sa lešinarskim licem, jahao je kraj kola.

Na dugačkom povocu, pratila su tu putujuću prodavnicu još četiri konja. Dve jahaće i dve životinje za vuču, kako bi mogli da menjaju konje u zaprezi.

Šejn se držao neposredno kraj onog sa lešinarskim licem, tako da bi i njega i obojicu nitkova na kočijaškom mestu mogao stalno da drži na oku.

Zapadnjak bi najviše voleo da je toj trojici odmah na početku oduzeo oružje. Ali, onda oni ne bi hteli da sarađuju. Teško da bi se oni odlučili da pod takvim uslovima uopšte krenu na put.

Zbog toga je Šejn, škrgućući zubima, morao na to da pristane, odloživši trenutak kad će pokušati da im iščupa otrovne zube.

Uz put su mu se stalno po glavi vrtele misli o tome da će se oni možda ipak uzdržati od takvog pokušaja. Jer na kocki se nalazila suma od sto hiljada dolara od koje je čoveku zastajao dah. Pedeset hiljada od Breda Kulidža i pedeset hiljada od rančera Tojnbijsa. Zamašan deo tog novca potpuno sigurno potonuće u njihove džepove. I Tojnbi i Kulidž su to znali. Ipak, obojica su platili, svesni toga da nitkovi inače ne bi ni prstom mrdnuli da oslobode žrtve ucene.

Iz Tulamore krenuli su u pravcu severozapada, u brda Galiuro planina, što je govorilo u prilog tome da su ovi tipovi zaista znali gde se krije Naretenina banda. Šejnu je već postalo jasno da su se Indijanci posle prepada na Milingtonove sakrili u ovim brdima. Naretena se dakle očevidno nije zadržavao u zavičaju svog plemena, u planinama Čirikava u jugozapadnom okraju Arizone.

Sasvim polako, kretali su se napred. Kola su usporavala normalan tempo jahanja. Naročito kad je prerija ostala za njima i tlo postalo kamenito. Bili su primorani na zaobilaske, jer tamo kuda je jedan konj sa mukom mogao da prođe, ova putujuća radnja to uopšte ne bi bila u stanju.

Šejn se pripremio na jednu dogotrajnu, mučnu ekspediciju.

XVI

Prva zamena konja i prvi odmor prošli su bez trzavica, iako je atmosfera u celini bila napeta.

Do sada trojica trgovaca još nisu preduzela nikakav pokušaj da zaskoče Zapadnjaka.

Bilo je sasvim suprotno.

Karmine je pružio Zapadnjaku ruku u znak prijateljstva i pomirenja, obećavši pri tom da će mu biti veliko zadovoljstvo da zaboravi sve što se dogodilo, jer oni sada, takoreći, sede u istom čamcu.

Šejn je prokleta malo davao na prijateljstvo čoveka kakav je bio crnobradi. Ali, složio se. Stisak ruke ne košta ništa. Jedino što se pri tom mogu malo uprljati prsti.

Kola su se kotrljala dalje kroz brda Galijeno planina. Šejn je bio svestan toga da Karmine samo želi da ga umiri i da mu oslabi pažnju. Trenutno je ipak najveća briga svih bila uzak prevoj koji su sada savladavali. Nadohvat leve ruke uzdizalo se visoko i oštro stenje, a s desne strane zjapila je strma provalija. Staza je bila taman toliko široka da su točkovi Karmineovog tadenleraja još hvatali ivicu puta.

Za vreme ovog prelaska Šejn se držao dosta pozadi kola.

Sam...

Jer, dovoljan je bio samo jedan snažan udarac da ga sruše u provaliju. Nije želeo zato da bude ni ispred koga niti bilo šta da rizikuje.

Uprkos tome, nije ispuštao trojicu nitkova iz vida. Ali je, naravno, obraćao pažnju i na tlo pred sobom koje je bilo prepuno komada stena. Jer, on bi se strmoglavio u bezdan i kada bi njegov mrkov načinio samo jedan pogrešan korak.

Konačno je staza ponovo postala šira i pretvorila se u jedan izduženi plato.

Taj plato bio je izvanredno pogodan kao mesto za odmor. I bio je bez sumnje već i od drugih korišćen kao mesto za logorovanje. Na to je ukazivao pepeo od logorske vatre koja je ovde bila gorela.

Karmine je pustio da se kola kotrljaju dalje. Pauza zaista nije bila potrebna, jer su prethodnu načinili bili tek pre nekoliko časova. Do sutona, mogli su da prevale još nekoliko milja.

Šejn je zadržao svoju poziciju kao poslednji čovek u koloni. Posle nekoliko stotina metara put se ponovo sužavao. I tada je ponovo morao da otvori četvorne oči.

Iznenada se trže.

Na kamenitoj podlozi ocrtavalo se nekoliko tamnih mrlja koje su prokleta ličile na krv.

Šejn zaustavi svog mrkova i sjaha. Klekao je i nagnuo se nad tim mrljama.

To je zaista bila krv!

I pri tom dosta sveža, utvrdio je Zapadnjak. Bez velike muke, mogao je noktom da je zgrebe.

Komančerosi su se vukli dalje, jer, očevidno nisu primetili da je on zaostao. Šejn nije imao ništa protiv toga.

Stisnuo je kapke da izoštri pogled zureći u tlo. Otkrio je da se mrlje krvi nastavljaju ulevo, i da predstavljaju pravilan trag. Izgledalo je baš kao da je neko odavde bio odvučen.

Nabravši čelo, Zapadnjak je pratio trag deset, dvadeset metara. Nekoliko puta krvavi trag je bio prekinut. Ali, posle kraćeg rastojanja, ponovo bi se pojavljivao.

Kraj jedne gomile kamenja, u podnožju visoke stene krvavi trag se završavao.

Šejn nijednog trenutka nije poverovao u to da ta nakupina kamenja predstavlja prirodnu uzvišicu. Nije uopšte bilo sumnje da je jednom, neko ovu parčad stena ovde nabacao.

I Šejn je slutio takođe zbog čega...

Žurno je počeo da odronjava veštačku kamenu kulu. Pri tom nije imao naročitih poteškoća, jer nijedan od komada stenja nije bio toliko težak da ga snažan muškarac ne bi mogao da pomakne.

Nije mu bio potreban ni ceo minut da bi dospeo do dna naslagane gomile,

A tamo je našao potvrdu onoga što je već bio slutio.

Dva ljudska leša ležala su pred njim.

Dva leša koja to nisu mogla biti duže od dva dana.

Jedan muškarac i jedna žena.

Žena je bila bela devojka. Mlada, vitka i veoma lepa. Muškarac je bio Indijanac. Apač.

Ili...?

Šejn se potrudio da se nagne što bliže mrtvima. Nad Indijancem se posebno zadržao.

I onda je opazio da pred sobom nema nikakvog Indijanca već meleza.

A ugledao je još i više.

Oboje su bili ustreljeni. Očevidno iz neposredne blizine. I pri tom verovatno istim oružjem.

Šejn se ujede za usnu.

Polako se ponovo uspravio i zaobišao stenovitu izbočinu koja je sakrivala kola sa trgovcima od njegovog pogleda.

Kola su se u međuvremenu već udaljila više stotina metara, ali su se sada već zaustavila. Šejn opazi da mu se Glen Pejs vraća u susret.

— Šta je, Šejne — povikao je. — Poteškoće?

— Dođi ovamo i pogledaj sam! — odvrati Zapadnjak.

Malo kasnije je taj tip sa prevejanim licem stigao na mesto događaja i kliznuo sa leđa svog konja.

— Šta ...

— Ovamo!

Pejs zakorači ka raskopanoj grobnici.

— Oh, prokletstvo! — procedio je.

— Poznaješ li tu devojkicu?

— To je Lor ... — Pejs umuče, a onda zavrte glavom.

— Ne, nikada je nisam video!

— Jesi li siguran?

— Da, potpuno siguran. Zašto bi trebalo da ...

Šejn ga munjevitio zgrabi za okovratnik njegove razdrljene košulje i zavrnu ga.

— Ti lažeš! Ti sasvim dobro poznaješ tu devojkicu. U prvom iznenađenju hteo si to čak i da kažeš! To je Lorna Tojnbi, je li tako?

Košćati tip se uvijao pod Zapadnjakovim snažnim stiskom.

— Pusti me ... već jednom! — dahtao je.

Šejn ga naglo pusti i snažno ga munu. Pejs se spotače preko jednog kamena i sruši se na tlo.

— Dakle ... je li to Lorna Tojnbi? — ponovi Zapadnjak pitanje.

I protiv svoje volje lešinaroliki klimnu glavom, a onda ponovo ustade. Šejn je pri tom pazio na ruke momka. Ali, Pejs nije činio nikakav pokušaj da dohvati oružje.

— Mogu već da zamislim zašto nisi želeo da priznaš — primeti Zapadnjak. — Pomislio si na pedeset hiljada, zar ne? Za mrtvaca ne može čovek da naplati nikakvu otкупninu!

Pejsu su se trzali uglovi usana, ali, ništa više nije rekao.

Šejn začu korake koji su se približavali. Posle nekoliko trenutaka, zavi Flojd Karmine iza stenovite izbočine.

Došao je pešice, očevidno ostavivši Santiljana tamo kraj kola.

— Šta je...

Šejn bradonji nije morao da pruža nikakvo razjašnjenje. On je već i sam video o čemu se radi.

— Poznaješ li nekog od ovo dvoje? — upita Zapadnjak oštro.

Pejs je načinio pokušaj da predupredi Karmineov odgovor, ali, to mu više nije pošlo pravovremeno za rukom.

— Pojma nemam! — odvrati crnobradi spremno.

Šejn se osmehnu mračno.

— Smešno! Tvoj kiseli pajtaš je skoro odmah identifikovao devojkicu kao Lornu Tojnbi!

— Stvarno?

Karmine ošinu Pejasa uništavajućim pogledom, a onda još jednom obori pogled ka mrtvoj devojci.

— Da — procedi zatim — mogla bi biti ona. Ja sam je samo ovlaš poznavao. Tako čovek može lako da pogreši, zar ne?

— Naravno — primeti Zapadnjak sarkastično. — Grešiti je sasvim ljudski!

On pokaza na mrtvog muškarca.

— A on?

Karmine sleže ramenima.

— Neki Apač.

— Nije — odvrati Šejn. — On nije Apač. On samo izgleda tako na prvi pogled.

— Zaista? — ponovi bradonja.

Karmineovo čuđenje bilo je glumljeno. Šejn je to sasvim jasno video.

Zašto je on lagao?

Zapadnjaka nije napuštalo osećanje da oba nitkova znaju više nego što priznaju.

— Kako ti objašnjavaš sebi oba ova mrtvaca, Karmine? — upitao je oštrim glasom.

— Pa... — Karmine je čupkao bradu. — Po tome kako izgleda devojčina odeća... Mogu da zamislim da je muškarac pokušao da je siluje, i da je za kaznu bio ustreljen.

Šejn zavrte glavom.

— To ja ne verujem.

— Do đavola, a otkud ja da znam? — viknu Karmine.
— Pa, ja nisam bio prisutan!

Bilo je dabome tačno da on nije prisustvovao događaju. Uprkos tome, Šejna ponovo obuze osećaj da taj čovek ima sasvim određenu predstavu o tom događaju. Predstavu koju sasvim svesno i namerno zadržava za sebe.

Mrtvac, koji se oblačio kao Apač, a ipak to nije bio! Šta, do đavola, treba to da znači? Naravno, događalo se tu i tamo da se melezi čvrsto uklope u neko pleme. Da, bilo je čak i belaca koji su kao deca bili odvedeni i odrasli kao pravi indijanski ratnici. Ali, to je ipak bila retkost. Karmine, koji je još pre kratkog vremena bio sa Nareteninom bandom, morao je svakako poznavati jednog takvog meleza. Ali, to izgleda nije bio slučaj. U svakom slučaju, on to nije priznavao ...

Ne, ovde nešto nikako nije bilo u redu.

Šejn se nadao da će uskoro iščeprkati šta se tu zapravo odigralo.

— U redu — reče pomirljivo dvojici trgovaca. — Pokopajte ih ponovo pod kamenje!

— Zašto mi? — progunda Glen Pejs. — Zašto ne ti?

— Zato što bih pri tom morao da vam okrenem leđa i da vam pružim priliku da me odostrag ustrelite — odvrati mirno. — Za to sada imam još jedan razlog više, zar ne?

Karmine i Pejs dadoše se na posao.

XVII

Crvena užarena lopta polako se približavala dalekom horizontu. Uskoro će se smrknuti.

Pokretna prodavnica vukla se kroz jedan uzan kanjon. Zraci sunca koji su koso padali prevlačili su grube stenovite zidove neobičnim šarama, i prelivima boja.

Šejn naravno nije imao vremena da zabavlja oči divljom lepotom pejzaža. Kao i ranije, morao je neprekidno da drži na oku komančeroze da im ne dozvoli da mu prirede nekakvo iznenađenje. Ovaj problem postao je posebno težak sada, kada se približava noć.

On potera svog mrkova blizu kočijaškog sedišta.

— Vreme je za večeru i zasluženi noćni odmor — doviknu Karmineu.

— Ali zašto? — usprotivi se ovaj. — Predeo je i u sledećih nekoliko milja dosta ravan. Možemo zato da pređemo još jedan lep komad puta.

— Ne — odseče Zapadnjak odlučno.

— Do đavola, pa budi razuman, Sejne! Nama je potrebna i vođa. Ja poznajem okolinu. Uskoro ćemo stići na jedno mesto...

— Moja čutura je još dovoljno puna, prijatelju. A i vaše takođe. Zbog toga ćemo se ovde i smesta zaustaviti. Meni, naime, nije nikakvo zadovoljstvo da vam poslužim u mraku kao meta za vežbe u gađanju!

Karmine se činio uvređenim.

— Ti me vređaš, Sejne! Zar mi nismo sklopili prijateljstvo?

Na to se Zapadnjak široko isceri.

— Naravno da jesmo! Zbog toga te molim za malu prijateljsku uslugu da se ulogorimo za noć. Odmah!

Kao slučajno, položio je ruku na dršku svog revolvera o kuku.

Crnobradi je shvatio.

— U redu, ako to po svaku cenu hoćeš...

On poslušno zaustavi konje u zaprezi.

Mesto je bilo isto toliko dobro kao i svako drugo — za kola i „trgovce”.

Ali, ne i za Šejna. Nije bez razloga zahtevao da stenu.

Desno se uzdizala osam do deset metara visoka stena čiji je vrh bio dovoljno širok da pruži manevarski prostor odraslem čoveku kome bi to bilo potrebno. Tu stenu je Zapadnjak nameravao da načini svojim noćnim ležajem.

I nije oklevao dugo da se dokopa svog visokog konačišta. Pošto je zbrinuo svog konja suvom hranom i vodom, izvadio je iz bisaga i hranu za sebe. Zatim je stavio na rame cebe za spavanje i izvukao „vinčesterku” iz futrole.

Svog konja nije mogao, na žalost, da povede sa sobom gore. Ali, tu se ništa nije moglo učiniti.

Karmine i oba njegova pobratima posmatrali su začuđenih očiju šta to Zapadnjak čini.

— Šta nameravaš? — oglasi se konačno crnobradi. — Malo u izviđanje?

— Ni govora — odvrati Zapadnjak. — Hoću samo noćas malo da spavam.

Pokazao je palcem ka vrhu stene.

— Ah! — primeti Pejs ostrim glasom. — Ti nam ne veruješ! Strah te je da te tiho i potajno ne smaknemo na spavanju, je li?

— Ali, kako bih mogao tako nešto da pomislim! — odvrati Šejn podrugljivo. — U pitanju je samo to da ja užasno hrčem. I toga hoću da vas poštedim.

Sva trojica „trgovaca” iskriviše lica. Jasno je bilo da su nameravali noćas da ga zaskoče. A sada su videli kako im plen izmiče iz ruku.

— Pa, sad — primeti Karmine posle kraćeg razmišljanja — nemoj se dati zadržavati.

— To i ne nameravam — uzvratil Zapadnjak veselo. — Želim vam laku noć!

Onda se dade u penjanje.

To nije bilo baš sasvim jednostavno, jer su ga čebe i puška pri tom ometali. Na sreću, u steni je bilo uglova i pukotina koje su mu omogućavale da se ipak popne do pola.

Ali, i u toj situaciji ostao je Šejn isto toliko oprezan kao i preko celog dana. Ni prilikom uspinjanja nije duže od sekunde skidao s oka trojicu nitkova.

Tako mu nije izmaklo da je Pejs odjednom pokušao pritajenim koracima da nestane iza kola.

Njegova ruka sevnu ka kuku i izvuče „remington” iz futrole.

— Ostani gde si, Pejse!

Čovek sa licem lešinara nije poslušao. U jednom skoku iščezao je iz Šejnovog vidnog polja.

Zapadnjak opali. Šejr sa širokim obodom Flojda Karminea odlete u visokom luku odatle, sa rupom u turljku.

Bradonja se zgrči kao da ga je pogodila munja.

— Šejne, iesa li ti ...

— Ako se Pejs odmah ponovo ne pokaže, pucaću još jednom. Možeš da pogodiš gde, Karmine! — povika Šejn resko. — I to ću uspeti, čak i ako me obaspete vatrom i čak možda pogodite!

— Izadi, Pejse! — povika crnobradi jetko.

Nitkov sa lešinarskim licem izade. Bio je to pravi anđeo nevinoe u otrcanom prašnjavom mantilu.

— Ti si pobudeo, Šejne! — jadao se. — Hteo sam samo da napojim životinje!

— Sačekaj s iskazivanjem svoje ljubavi prema životinjama dok ja ne legnem u svoj krevet. U redu?

Šejn se puzao dalje.

Komančerosi nisu preduzimali više ništa što bi ga moglo učiniti nepoverljivim.

Malo kasnije, dohvatio se vrha.

Iz neposredne blizine mesto mu se pokazalo upravo onako idealnim kakvim ga je Zapadnjak i predstavljao. Čak i kada bi ga tipovi odozdo uhvatili u koncentričnu paljbu, jedva da bi ga pogodili. Bilo bi potrebno samo da se potpuno ispruži po kamenom platou pa bi bio za njih potpuno nevidljiv. A on bi njih, nasuprot, mogao u svako doba da drži pod prismotrom.

Zbog toga je raširio svoje čebe i skotrljao se na njega. Trenutak kasnije, već je zaspao.

XVIII

Šejn je uspevao već i pod neobičnijim okolnostima da zspi. On je posedovao sposobnost da može svesno da se isključi iz svega, i u trenu ponovo da se sabere ako to zahteva situacija. Njegov san bio je lagan kao san neke ptice. Od svakog šuma koji se nije slagao sa prirodnom okolinom, on bi se smesta probudio.

Pa, ni ove večeri nije bilo drukčije...

Glasno frkanje jednog konja odmah ga je trglo iz sna. Opkoljavala ga je tama. Zvezde su visile nad njim kao male svetiljke, a među njima osmehivala mu se polovina Mesječevog diska.

Pod njim se nešto događalo!

Jesu li tipovi odlučili da zauzmu njegovo stenovito konačište?

Šejn dopuza do ivice stene. Nije želeo da primete da se u međuvremenu pretvorio u stražara. Podigao je glavu preko ivice stenovitog platoa i počeo da zuri nadole.

Bilo je suviše tamno da bi mogle da se zapaze detalji. Uprkos tome, mogao je nešto da razazna. I ono što je opazio, uopšte mu se nije dopalo.

Ne, oni nisu nameravali da ga napadnu. Želeli su prosto da se izgube!

Nije bilo potrebno da se kaže da su pri tom bili tihi i da su potajno i polako uprezali životinje.

Pod ovim okolnostima, ne bi on ništa postigao ako bi nastavio da spava.

Dohvatio je svoju „vinčesterku“, otkočio je i opalio metak iznad kola.

— Prestanite sa glupim šalama! — povikao je onima dole.

Odjeknuo je grub, grleni smeh.

— Imaš pravo, Šejne! Vreme šale je prošlo. Sada počinje životna zbilja, ali za tebe!

Tamu je presekao snažan bljesak kad su zapraštali pucnji.

Meci nisu bili dobro naciľjani. Šejn nijednom nije osetio struju vazduha. To uopšte nije bilo čudno. Tu gore on praktično nije nudio nikakav vidljiv cilj.

Šejn nije nameravao da rasipa svoju municiju. Ali, nije takođe ni želeo da bude prikovan za svoju stenu i da pusti te tipove da se prosto odšunjaju.

— Ne budi lud, Karmine — pokušao je ponovo rečima da postigne cilj. — Potrebno je samo da pucam na životinje, i vi nećete otići ni metra dalje!

— Samo pokušaj!

Ponovo je bio pozdravljen salvom metaka.

Ovaj put su već nišaniili bolje. Jedan projektil zazvižda oštro iznad njega. Drugi je pogodio stenu neposredno ispod gornje ivice. Komadići kamena zaprštaše.

Šejn brzo povuče glavu i pomače se od ivice.

Ljutito je protrljao oči, i obrisao prašinu. Onda otpuza nekoliko metara u stranu i privuče se ponovo ivici stene.

Crnobradi uopšte nije grešio. Bilo je praktično nemoguće pogoditi konje. Tipovi su tako postavili tu svoju pokretnu radnju da su životinje bile zaštićene kolima. Bar zadasa. Ali, ako bi ipak želeli da uteknu, morali bi da prođu neposredno ispod njega. Onda bi mogao da pogodi životinje.

To bi u svakom slučaju bio očajnički potez. Ukoliko bi na taj način blokirao dalju vožnju, ostali bi svi oni ovde prikovani u pustinji. Time ne bi ni sebi učinio ništa korisno.

— Šta je, Šejne? — začuo je kako ga crnobradi doziva. — Zar nećeš da smakneš vuču?

Zapadnjak ne odgovori. Bilo mu je jasno da onaj ti-

me hoće samo da dozna njegov sadašnji položaj da bi mogli ponovo da ga zaspu kišom metaka.

Vreme je radilo protiv njega. Ako bi on tu gore beskonačno čekao, uspebi bi oni dole da kola pripreme za pokret. Ako se što pre ne odluči za akciju, kojom bi dokrajčio ovu nerešenu poziciju stvar bi postala prokleta loša.

Razmišljao je da li da se usudi da se spusti niz stenu. Ali, je odmah odbacio takvu pomisao. U tami bi to bio pokušaj pri kome je mogao da slomi vrat. Sem toga, oni bi ga sigurno čuli, a verovatno i videli.

Skok nadole?

Takođe besmislica! Ako bi i stigao do tvrdog podnožja, slomio bi noge. Tu pomisao je, dakle, mogao takođe da odbaci.

Onda su stvari počele da se odvijaju...

Šejn začu škripanje točkova u pokretu...

Postalo je ozbiljno!

Sada je zaista imao još samo jednu mogućnost: morao je da puca u konje.

Napregnuto je zurio nadole, priljubivši se uz stenovitu podlogu koliko god je mogao više.

Još nije mogao da vidi konje iz zaprege. Samo su svetli arnjevi kola bili vidljivi kao isprana mrlja u tami.

Onda ga steže hladno oko srca.

Kola su se udaljavala od njega!

Šejn steže zube. Prokletstvo, ako ti tipovi voze nazad, odakle su i došli, onda se nasukao. I to u pravom smislu te reči!

Ne, ipak nisu!

Sada Šejn opazi da se kola ponovo približavaju. Samo su okrenuli na pogodnom mestu i krenuli ponovo ovamo.

Brzo, mnogo brže nego teretna kola te veličine što se obično kotrljaju, približavala se Karmineova pokretna radnja. Očigledno su upregnuli sve konje, pa i rezervne životinje i njegovog mrkova.

Šejn položi kažiprst na obarač.

U tom trenutku, odozgo su ponovo počeli da pucaju. Ne sa kola. Strelci, Pejs i Santiljano verovatno, čučali su između stena da bi mogli bolje i sigurnije da gađaju. To su mogli da čine bez problema. Ako kolima uspe da se probiju, mogli su oni pod zaštitom tame brzo pešice da uhvate za njima priključak.

A pucali su prokleta dobro.

Tačno su njegovu stranu na vrhu obuhvatili paljbom.

A kola su se približavala. Uskoro će biti neposredno ispod Zapadnjaka.

Već je hteo da puca u konje koje je više slutio nego što je mogao da ih vidi.

Onda mu se javila jedna odvažna zamisao...

Nije više imao vremena da odmeri sve što je bilo za, a šta protiv nje. Morao je da dela.

Odmah!

I delovao je!

Brzinom misli se odbacio uvis. Onda se svom snagom odgurnuo od ivice stene i snažnim skokom poleteo nadole.

Jednu sekundu koja mu se činila kao polovina večnosti, lebdeo je u vazduhu. Onda je doskočio.

Tačno tamo gde je i nameravao: na armjeve kola.

Doskok je i pored toga bio još grub pri takvom skoku i sa takve visine. Ali, cerada je izdržala i samo se ulegla pod njim.

Prosto je utonuo između drvenih lukova koji su držali ceradu zategnutu. Ali, nije propao sasvim kao što se bojao.

Nekoliko trenutaka morao je da se bori da bi održao ravnotežu. Onda je uspeo da uspostavi kontrolu nad svojim kretanjem po krovu kola.

Otpuzao je napred ka kočijaškom sedištu. Plećata pri-
lika Flojda Karminea nazirala se kao silueta.

Crnobradi je bio sav zaokupljen svojom akcijom. Tek sada je reagovao. Okrenuo se i podigao svoju „sačmanicu“.

Prekasno...

Šejn je već bio kraj njega i udario sa cevi svoje „vinčesterke“ po Karmineovoj mišici.

Bradonja ispusti krik bola. „Sačmanica“ mu iskliznu iz ruku i pade dole sa sedišta.

Karmine je izgubio uzde i više nije držao pod kontrolom zapregu. A upregnute životinje, verovatno zbog pucnjave obuzete panikom, nastavile su snažno da grabe napred. Putujuća prodavnica se preteći njihala, dok je skakutala sve većom brzinom preko neravnog tla.

Šejn opkorači ivicu cerade i spusti se na bok. Pri tom je imao i sreće. Uspeo je da pronađe uzde.

Malo kasnije, uspeo mu je da konačno zaustavi kola.

Flojd Karmine bio je samo upola pri svesti. Šejn ga je još uvek snažno držao levom rukom, ali, sada ga je pustio. Bradonja se sasvim zgrči. Zbog toga trenutno nije predstavljao nikakvu opasnost.

Zapadnjak se uspravi i pogleda unazad.

Gde su bili Pejs i Meksikanac?

Još nije mogao ni da ih vidi ni da ih čuje. To je bilo potpuno razumljivo, jer su kola u međuvremenu prevalila sigurno više od pet stotina metara. Postojali su zato dobri izgledi da oba ta nitkova nisu mogla da opaze da se Šejn ubacio kao gostujućí vozar.

Zapadnjak obrati pažnju crnobradom. Prvo ga je pretražio po telu i izvukao mu revolver iz futrole. Onda ga nemarno baci s kola. Flojd Karmine nije na to obratio pažnju, iako je već bio pri svesti. Sasvim zgrčen, čučao je na klupi i obema šakama pritisnuo lice. Iz njegovih usta neprekidno je dopiralo ječanje.

Šejn ga lako munu „vinčesterkom”.

— Hajde, saberi se! Baš tako gadno ne može biti.

Tek sada Karmine podiže glavu.

— Oh, ti prokleti pasji sine!

Šejn oslušnu šumove koji su se približavali.

Žurni koraci.

Pejs i Santiljano su dolazili. Zapadnjak začu jednog od njih da nešto viče, ali, nije razumeo ništa. To ionako sada nije igralo nikakvu ulogu. U svakom slučaju, glas mu je zvučao veselo. Očigledno su oba nitkova verovala da je on još uvek tamo gore na steni.

„I bolje”, pomisli Zapadnjak.

Ponovo je munuo crnobradog puškom.

— Samo jedno prijateljsko upozorenje — obratio mu se sasvim tiho. — Ako se ne budeš držao potpuno mirno, moraću na žalost još jednom da te opalim po nosu. Jasno?

Karmine ne odgovori ništa. Ali je ipak počeo da stenje daleko tiše.

Šejn se saže i poče da čeka Pejse i Meksikanca.

U svakom trenutku morali su da se pojave kraj prednjeg kraja kola.

I tada je stvarno prvi i stigao. Kao kontura pojavi se u Zapadnjakovom vidnom polju.

— Flojde, zašto do đavola ...

Šejn nije hteo da dozvoli ni najmanji rizik. Odmah je udario „vinčesterkom”. Nitkov, po glasu Glen Pejs, bezglasno se stropošta.

Šejn elastično skoči sa kočijaške klupe. Umalo da se spusti na samog Santiljana.

Ovaj se nehotice trže unazad.

— Flojde?

— Imaš pravo triput da pogađaš — odvrati Zapadnjak prijateljski.

XIX

Sledećeg jutra, kada se razdamilo, odreši Šejn veze u kojima je preko noći držao trojicu saputnika. To je sada mogao da učini, a da ne rizikuje ništa. Trojka više nije posedovala oružje.

— Treba sada da pripremite doručak prijatelji — dobaci im. — Svi mi imamo jednu napetu noć iza sebe. Ili vi ne mislite tako?

Santiljano i tip sa licem lešinara gundajući se odazvaše pozivu. Izvukli su drvo za vatru iz kola. Onda se Meksilkanac zauze da pripremi tortilje.

Floyd Karmine je u međuvremenu imao sasvim druge brige. Šejn ga opazi na kočijaškom mestu gde je upravo hteo kradimice da odmakne poklopac sa klupe. Kada je primetio da ga Zapadnjak posmatra, munjevito je ponovo seo i zagledao se u daljinu.

Šejn mu priđe.

— Ako hoćeš da nađeš onih sto hiljada dolara, onda tražiš na pogrešnom mestu — reče mu. — Morao bi umesto toga malo da pretražiš po mojim bisagama. Ali, to ti u svakom slučaju ne bih savetovao!

Gnevan pogled pogodi Šejna.

— Ti si dakle uzeo lovu! — procedi nitkov.

— Da, ja sam uzeo lovu — potvrdi Zapadnjak. — Skrovište pod sedištem bilo je prilično upadljivo. Ja sam se nekada bavio transportom, znaš. I meni bi bolje ideje pale na pamet kada bih hteo nešto da sakrijem.

— Ja uopšte nisam hteo ništa da sakrijem. Novac je namenjen Čirikavama!

Šejn klimnu glavom.

— Naravno. Zbog toga sam ga i uzeo k sebi. Kao što vidiš, u našoj nameri se nije promenilo ništa.

Karmine je naravno znao da stvari stoje sasvim drukčije, ali, oćutao je.

Posle doručka, nastavili su vožnju. Karmine i Meksikanac sedeli su ponovo na kolima, a Pejs i Zapadnjak su jahali pored njih. Jedina razlika sastojala se u tome da Šejn sada nije morao tako napregnuto da pazi na svoje saputnike. Opasnost da ga pogodi neki podmukli metak više nije postojala.

Dan se polako ponovo približavao večeri. Pomalo iznenadno, ostavi Karmine Galiuro planine s leve strane i okrete kola ka istoku. Sada su prelazili preko jedne dugačke ravnice koja je predstavljala kombinaciju stepe i pustinja.

Kada se spustio suton, objavi crnobradi da je ponovo došlo vreme da se podigne noćni logor.

Šejn se osmehnu.

— Pošto ste se vi u međuvremenu preobrazili u prave prijatelje, ja sam sasvim izgubio strah od noći! Vozićemo još malo dalje!

Nekoliko časova kasnije, Šejn dozvoli da se zaustave. Pošto je ovaj put želeo da ima potpuno mirnu noć, stavio je ponovo nitkovima veze, pre nego što se ispružio na svom ležaju.

Sledećeg dana, krenuli su dalje. Posle prerijske, ponovo su se pojavila brda.

Pelonsiljske planine...

XX

I tada, kako je Karmine rekao, selo poglavice Čirikava, Naretene, nije više bilo daleko.

U jednom nepreglednom kanjonu u kome su izbočene stene bile izrazito crvene boje, zaustavi crnobradi svoju radnju na točkovima.

— Kraj „Arizona” linije — objavi.

Šejn nabra čelo. Nadaleko i naširoko nije video nikakvu indijansku naseobinu. A s druge strane, izgledalo mu je kao da se ovim zemljištem vozilo i dalje.

Karmineu nije promakla njegova sumnjičavost. On odmah odgovori na nepostavljeno pitanje.

— Tamo gore!

Ispruženom rukom pokazao je ka sledećoj velikoj steni koja se pod strmim kosim uglom propinjala ka nebu.

Šejn stisnu kapke da bi mogao bolje da vidi, jer mu je sunce udaralo u lice.

Da, tamo gore, na vrh stene, mogao je da se krije neki visinski plato. I koliko je iz svog sadašnjeg položaja mogao da osmotri, sasvim je bilo moguće i da se po toj strmini popne. Moglo se raspoznati nešto nalik na prirodne stepenice, koje su poticale iz pradavnih vremena kada ih je verovatno usekao u kamenu davno presahli vodopad.

Sve je to u stvari zaista ličilo na tipično apaačko skrovište. Teško da se otkrije i praktično neosvojivo. Šejn je mogao sebi živo da predstavi kako bi neka vojna jedinica na takvoj prirodnoj tvrđavi sasvim lepo polomila zube.

Floyd Karmine se spusti sa kočijaškog sedišta.

— Predlažem da se prvo ja sam popnem gore i najavim naš dolazak — reče.

— Ne bih mogao da kažem da mi se taj predlog nekako naročito dopada — odvrati zapadnjak. — Ti bi mogao doći na pomisao da svojim crvenim prijateljima ispričaš laži o meni. A oni bi posle toga opet mogli doći na pomisao da me po kratkom postupku masakriraju.

— Ali, kako onda? — zabrunđa crnobradi.

— Ići ćemo svi zajedno!

Karmine sleže ramenima.

— Ti imaš revolver i pušku. Zbog toga si ti gazda.

— Tako i jeste — odvrati Zapadnjak.

Pošto su ispregnuli i vezali konje na povodac, ljudi krenuše u penjanje. Vođstvo je preuzeo Karmine, njega su pratili Pejs i Santiljano, a kraj kolone činio je Šejn. Držao se dobre dve dužine čoveka iza svog prethodnika, da ovaj ne bi pokušao munjevitim udarcem noge unazad da ga strmo-glavi sa stene.

Uspon je bio potpuno bez problema. Iz neposredne blizine postalo je očigledno da su te stepenice bile samo deli-

mično prirodnog porekla. Ljudska ruka je naknadno pripomagala da put nagore učini lakšim.

Uz put se Zapadnjak pobrinuo za još jednu meru obezbeđenja. Kada je na metar i po postrance kraj sebe opazio jednu pukotinu u steni, brzo se nagnuo u tu stranu i gurnuo vrećicu s novcem unutra.

Niko to nije bio primetio. Kobajagi oprezno nastavio je Šejn dalje da se penje.

Flojd Karmine je bio još oko dvadesetak metara ispod zaravnjenog vrha, kad se iznad njega, kao iz zemlje iznikao, pojavio jedan čovek.

Apač!

Karmine se zaustavi i povika nešto ka Indijancu — naizgled na apačkom.

Šejn nije razumeo ni jedne jedine reči, iako je sasvim prirodno poznavao taj jezik, da bi se pri ne tako retkim susretima sa pripadnicima tog plemena mogao sporazumeti.

Indijanac je odgovorio.

I ponovo Zapadnjak nije razumeo ništa, kao što je lju-tito morao sebi da prizna. Očevidno su ta dvojica upotreb-ljavala neki dijalekt koji je njemu bio nepoznat.

Crnobradi sada okrete glavu.

— On kaže da treba prvo ja da se popnem! — objasnio je.

— Ti sam? — upita Šejn.

— Ja sam! — odvrati Karmine. Onda je dodao još sa podrugljivim prizvukom u glasu. — Čak i ako se to tebi ne sviđa!

Šejn je razmislio, ali je brzo ustanovio da se trenutno u njegovim rukama ne nalaze najbolje karte. Nije imao nikakvog drugog izlaza, sem da prihvati zahtev Indijanca. Ako Apači to ne budu hteli, neće ni on ni komančerosi ponovo živi stići s ovih kamenih stepenica u podnožje.

— U redu — odgovori zbog toga. — Učini šta ti crveni brat kaže. Ali upozoravam te, Karmine! Ako igraš neku pokvarenu igru, zažalićeš zbog toga! Objasni crvenokošcima da hoćemo da otkupimo sve zarobljenike! Jasno?

— Da, da...

Karmine počeo da se penje dalje, a onda zajedno sa crvenokošcem izčeze iz Zapadnjakovog vidnog polja.

Proteklo je više minuta.

Šejn se nije osećao naročito prijatno u sopstvenoj koži.

Ovde, držeći se grčevito za stenu, dok je pod njim zjapila provalija, a iznad njega bila tri nitkova i Indijanac na ratnoj stazi, to baš nije bilo sasvim po njegovom ukusu.

Konačno se ponovo pojavio crvenokošci. Podigao je ruku i mahnuo.

— Ti treba da se popneš, Šejne — viknuo je.

— Ja?

— Čovek sa novcem, rekli su crvenokošci. To si dakle ti, zar ne?

Šejn je oklevao. Nekako je imao osećaj da ide u klopku.

— Šta je, Šejne? — povika Karmine podrugljivo. — Bojiš li se da ćeš biti skalpiran?

Zapadnjak namerno preču ovu primedbu.

— Je li Naretena tamo gore? — hteo je da zna.

— Jasno! Ja sam 'upravo razgovarao s njim. Dolaziš li konačno? Ili treba crvenokošci da uvrte sebi u glavu da se mi bojimo njih?

To je bez sumnje bilo sasvim ispravno stanovište. Ljudi koji su se bojali, Apači nisu uzimali ozbiljno. A ljudi koje oni ozbiljno ne uzimaju...

— U redu, dolazim!

Šejn polako ponovo krenu. Pri tom je desnu ruku držao sasvim blizu drške svog „remingtona”.

Stigao je do one stepenice na kojoj je stajao Santiljano. Meksikanac ne reče ništa, ali, on je i inače retko govorio. Samo je podmuklo pogledao Zapadnjaka. Podmuklo i nekako... trijumfalno.

Šejn ga mimoiđe, a onda se izravna u visini sa Pejсом.

— Šta bi ti uradio ako bih ti ja sada zadao jedan udarac i ti izgubio ravnotežu, Šejne? — upita bandit.

— Onda bih te ja garantovano povukao sa sobom nadole! — odbrusi Šejn.

Pejs se nasmeja.

— Još uvek imaš velika usta, a? Videćemo još koliko dugo!

On propusti Zapadnjaka kraj sebe.

Trenutak kasnije Šejn je već toliko odmakao da je mogao da baci pogled na plato.

Tamo su stajala četvorica muškaraca: Flojd Karmine i tri Apača. U pozadini, mogao je da raspozna više poluloptastih kolibica od granja, pokrivenih šatorskim krilima.

— Gde je Naretena? — poče ponovo da se raspituje Šejn.

Crnobradi načini pokret palcem pozadi sebe.

— U svom vigvamu. Čeka tebe!

Sada se Zapadnjak sasvim pope gore. Karmine mu pruži u susret ruku da bi mu pomogao. Ali, Šejnu nije bila potrebna njegova pomoć. Trenutak kasnije, stajao je kraj četvorice na platou.

Njegov loš osećaj se pojačao. I tome nije doprinosio samo podrugljiv izraz koji se ocrtavao na Karmineovom licu. Trojica Apača mu se takođe uopšte nisu dopadali. Dvojica od njih bili su očevidno pijani. Odvratni zadah rakije zapljusnuo je Zapadnjaka po licu. Treći crvenokožac bio je trezan. Ali, to ga nije činilo nimalo simpatičnijim. Širok ožiljak na njegovom neobično svetlokožom licu odavao je utisak divlje, jedva uzdržane surovosti. Najmanje od svega, Šejnu se ipak dopadalo to što su sva tri Indijanca držala u rukama moderne „vinčester karabine”.

— Tamo produži bledoliki! — reče onaj s ožiljkom, na apačkom dijalektu koji je Zapadnjak razumeo.

Pri tom on pokaza na jednu od prvih koliba.

Nijedan od crvenokožaca nije pokazivao nameru da pođe pred njim. To je ispunilo Šejna izuzetnom nelagodnošću. Nije mu se uopšte dopadalo da Apačima okrene leđa. Ali, nije imao nikakvog drugog izbora. Oklevajući, on ponovo krenu.

I već se dogodilo to čega se u sebi bio plašio.

Začuo je šum iza svojih leđa. Munjevitro se osvrnuo.

Taman da bi stigao da opazi kako je Indijanac s ožiljkom zamahnuo „vinčesterkom” prema njemu kao batinom.

U poslednjem deliću sekunde, sklonio je glavu. Ipak, nije više uspeo da sasvim izmakne podmuklom udarcu.

Cev „vinčesterke” očešala ga je po desnom uglu vilice.

Šejn se zaneo, pokušavajući da ostane na nogama. Istovremeno mu desna ruka pade na dršku „remingtona”. Ali, nije mu više uspelo da izvuče oružje iz futrole.

Učtvoro obrušiše se na njega i Apači i Flojd Karmine.

Šejn se branio ogorčeno.

Svom snagom je pokušavao da snažno uhvati revolver. Tek kad ga je udarac sa cevi puške pogodio po ruci, on pusti dršku oružja.

To je bio početak kraja. Sledeći udarci ga oboriše. Teško

dišući ležao je na tvrdoj podlozi. Jedva je dolazio do vazduha.

Stenjući, uspravio se konačno u sedeći položaj. Niko ga u tome nije sprečavao. Njegovi protivnici su znali da im on sada više ne može predstavljati opasnost. Kada je podigao pogled ugledao je šest lica ozarenih trijumfom pred sobom. I Santiljano i Glen Pejs ▲ se u međuvremenu popeli na plato.

Karmine ga ugari vrhom čizme.

— List si okrenuo, ti, vaško. Sada smo mi na potezu!

Šejn ne odgovori.

— Šta ćemo da uradimo s njim? — upita Indijanac s ožiljkom. — Da ga jednostavno bacimo u provadiju?

Zapadnjak i nehotice zadrža dah. Crvenokožac je govorio engleski. To samo po sebi još nije bio nikakav razlog za veliko iščudavanje. Mnogi Indijanci u dovoljnoj meri vladaju jezikom belaca. Ali, Šejn dosada nije sreo nijednog od njih koji bi engleski govorio kao svoj maternji jezik. Ovaj s ožiljkom je međutim, upravo tako govorio. Bez ikakvog naglaska!

Flojd Karmine odgovori.

— O, ne, tako jednostavno s tim kopiletom nećemo postupiti! On mora sasvim polako da umre. Jedan ceo dan i jednu celu noć. Umiranje od dvadeset četiri časa na apački način, to je ono pravo za njega!

Okrenuo se ka jednom od ostale dvojice crvenokožaca.

— Hej, Aravaipa, to je upravo nešto za tebe! Ti se ipak još uvek razumeš u veštine tvojih otaca, zar ne?

Crvenokožac ćutke klimnu glavom. U stvari, očevidno je razmišljao o tome na kakve izuzetne muke treba da stavi svoju žrtvu.

Ali nije bilo to ono što je Zapadnjaka zapravo šokiralo. Munjevito mu je postalo jasno da stvari stoje sasvim drukčije nego što je do malo pre pretpostavljao.

I ne samo on...

Oštro je pogledao Flojda Karminea.

— Ovo ovde zapravo nije Naretenino selo, je li tako?

Crnobradi se isceri široko.

— To je bilo Naretenino selo — do pre otprilike godinu dana. Onda je poglavica odlučio da za sebe i svoju bandu potraži novo skrovište.

Šejn pokaza na trojicu Indijanaca.

— A ovi crvenokoži nitkovi takođe ne pripadaju Naretinim Čirikavama! Ispalo je da oni s tobom duvaju u istu tikvu!

— Šta ti sve nećeš primetiti, Šejne!

I zaista, Šejn nije primetio samo to. On je shvatio još mnogo više. Da je od Karminea najmljena bagra vršila pre-pade u kraju oko Tulamore i pri tom sasvim svesno bacala sumnju na poglavicu Čirikava Naretenu!

Zašto?

Odgovor mu je ležao kao na dlanu. Čirikava su se belci bojali više od kuge. Ako rođaci otetih žrtava budu obavešteni o tome da su njihova deca pala u ruke Apača, uplašiće se svega najgoreg. Njihova spremnost da škripeći zubima plate otkupninu biće neuporedivo veća nego da su ih kidnapovali „normalni“ banditi. Bandite su mogli pomoću velike ucene da gone. Kod Čirikava je čovek bio siguran unapred da nikakav lov neće biti od pomoći. Takvim sasvim jednostavnim razmišljanjima rukovodio se crnobradi. I u tome je imao uspeha kao što se pokazalo.

Šejn ogorčeno zaškrguta zubima.

— Vi niste ni predviđali da otete devojke i mladića vratite, je li tako? Oni su verovatno već odavno mrtvi.

— Greška — odvrati crnobradi. — Smrt male „Tojnbijeve“ bila je nesrećan slučaj. Roksanu Kulidž će međutim, njen tata sigurno opet videti. I kada pravo razmislim... isto će biti i sa zanatlijinim sinom i sa farmerovom kćeri. Može li mi neko uopšte zameriti ako njih otkupim Tojnbijevim novcem? To sasvim ljudski izgleda, mislim! Možeš zato da budeš sasvim miran kada budeš putovao u pakao, Šejne. Za devojke i mladića nećeš morati da se plašiš. Misliš li ti da ja želim samom sebi da pokvarim posao? Ja hoću i kasnije, u budućnosti, da otkupljujem otete od Čirikava!

Karmine se nasmeja podmuklo.

Šejn zavrte glavom.

— To baš sve ne štima — primeti. — Devojke i mladić će u Tulamori ispričati kako stvari zapravo stoje!

— Ah, učiniće to, je li? — uzvratila Karmine. — Ponovo pogrešno ocenjuješ stvari, Šejne! Oni će ispričati tačno ono što treba da ispričaju! Do sada, oni još nisu primetili da su od... ovaj... lažnih Apača bili odvedeni. A ovo selo ovde... moraš priznati da je prokleta pravo. Oni su ovde dovedeni noću. Od onda leže u kolibama. Da ovde sem moja tri

prijatelja drugih Apača nema, to oni zaista ne mogu znati. Oni su tobože na ratnoj stazi, zbog toga je ovde tako mirno.

— Мене не бисте могли обманути — процеди Западњак.

Karmine se osmehnu vučje.

— Nema veze! Ti ionako ovaj plato više nećeš napustiti živ!

Njegov osmejак iščeze.

— Završimo sada sa brbljanjem! Gde ti je novac za otkup?

Sada se Zapadnjak osmehnuo.

— Novac za otkup? — ponovio je. — Ja uopšte ne znam o čemu ti pričaš, prijatelju moj!

XXI

Tukli su Šejna kako ga još niko u životu nije tukao. Uprkos tome, nisu uspeli iz njega da izvuku gde se nalazi skrovište s novcem. Šejn je ćutao kao zaliven. Veoma je dobro znao da su mu tih sto hiljada dolara predstavljali životno osiguranje. Pre nego što se dokopaju novca, neće ga smaknuti.

Kada su opazili da ne mogu da slome njegovo ćutanje, počeli su sami da traže vrećicu s novcem. Gore na platou, dole u kanjonu. Šejnov konj, kola, neposredna okolina odakle su se počeli uspinjati na sve su se koncentrisali. Na ideju da su dolari sakriveni u jednoj pukotini u steni nisu došli. Sve više su dolazili do uverenja da je on neposredno pre ulaska u crveni kanjon novac negde uz put morao sakriti. A za to su postojale bezbrojne mogućnosti.

— U redu — reče Flojd Karmine konačno. — Sporazumimo se, Šejne! Tvoj život za novac! Slažeš se?

— Da — процеди Западњак кроз осушене и испуcale usne. — То може бити основа.

— Onda mi reci gde ga držiš!

— Pa da mi odmah pošalješ jednu kuglu u lobanju?

— Ja ti dajem svoju reč...

— Napravićemo to tako kako ja hoću, inače možete da zaboravite tu lovnu! — odbrusi Западњак.

— Da čujemo — promrmlja bradonja besno. — Ali, ne-moj da mi dolaziš s predlogom koji bi tebi dao šansu nas da

počistiš. Radije ću tada prežaliti novac i zadovoljiti se time da te Aravaipa pošalje u pakao.

Na Šejna ova pretnja uopšte nije uticala.

— Stvari će ići svojim redom — objasnio je. — Prvo ćeš osloboditi taoce.

— Isključeno — protestovao je Karmine odmah. — Pod ovim okolnostima oni bi saznali da oni što su ih odvukli nisu bili nikakvi pravi Apači.

Šejn ravnodušno klimnu glavom.

— To mi je jasno. Nikakav posao sa njihovim vraćanjem tada za vas više ne bi bio sprovodljiv. Vi biste morali što je moguće brže da isparite iz Arizone. Ali, sa sto hiljada dolara u džepu, mogli biste to sebi da dozvolite. Zašto ne biste otišli u Meksiko i kupili sebi tamo jednu dobru hacijendu?

Crnobradi razmisli malo, a onda klimnu glavom.

— Slažem se. Govori dalje!

Šejn opazi na njemu da je u tom trenutku odlučio da smakne i zarobljenike. Ali, to se već jednoj devojci dogodilo.

Nastavio je.

— Taoći će dobiti svoje konje i sačekaće dole u kanjonu dok vam ja ne predam novac!

Vrebajući izraz pojavio se u Karmineovim očima.

— Ti dakle ipak imaš te zelene miševе ovde?

— Strpi se, prijatelju moj! Dakle, je li sve jasno?

— Je li to sve?

— Još jedno: moj konj će naravno biti dole u kanjonu takođe pripremljen.

— Naravno.

Bilo je jasno da Karmineu nije bilo ni na kraj pameti da mu dozvoli da se ponovo popne u sedlo.

Altija je počela.

Crnobradi je naložio Indijancu s ožiljkom, koga je oslovio Tazana da dovede konje talaca iz jednog pokrajnog kanjona. Tazana bez reči napusti plato i počeo da se spušta.

Ostala dva crvenokošca dovedoše obe devojke i mladića.

Šejn odahnu kad opazi da su svi nepovređeni. Prirodno, bili su potpuno zbunjeni, uplašeni i pometeni novim razvojem situacije. Ali ipak se na njima videlo da im situacija odgovara i da veruju da su stvari krenule nabolje.

Šejnu je postalo toplo oko srca kad je video Ketu Milington tik kraj sebe. Da, ona se zaista razvila u pravu lepo-

ticu. A i plavokosa Roksana bila je lepa, skladno građena devojka. Ali, sve je bilo bledo u poređenju s Ketijom.

— Ketijom, zar me ne poznaješ? — obrati se Zapadnjak devojci kad ga je ova pogledala kao stranca.

Ona polako zavrti glavom.

Šejn joj to nije uzimao za zlo. Prošle su godine od kako ga je poslednji put videla. A kako je njegovo izudarano lice izgledalo, teško bi je moglo na nešto podsetiti.

— Ja sam Šejn!

— Šejn!

Sada se tek u njoj probudila moć sećanja. Htela je da pođe k njemu, ali je Karmine sprečio u tom, uhvativši je čvrsto.

— Kasnije možete da slavite ponovno viđenje. A sada ćeš prvo da pođeš dole.

— Da, Ketijom — umeša se Zapadnjak. — Učini šta ti ka-
že. Ja ću ti sve objasniti docnije.

Dole u kanjonu oglasio se u međuvremenu Tazana. Konji su stajali spremni.

Karmine dade znak obojici Indijanaca da odvedu taoce dole. Šejn se tome usprotivio.

— Oni mogu i sami da se spuste!

— I tamo da onda...

— Ne pravi sebe smešnim! — dobaci mu Zapadnjak prežrivo. — Tvoj crveni kompanjon tamo dole biće sasvim u stanju da drži u šahu dve devojke i jednog mladića. Kon-
načno, oni nisu naoružani. A on je, naprotiv, opremljen i „vinčesterkom” i revolverom.

— Pa sad...

Ketijom, Roksana Kulidž i Robin Kar počeo da se spuštaju niz kamenite stepenice. Nekoliko minuta kasnije sedeli su na svojim konjima budno čuvani od Tazane.

— Tako — ogласi se Karmine uzbuđeno. — Tvoji za-
tevi su ispunjeni. Sada mi reci gde je sakrivena lova!

Šejn se osmehnu.

— To ti reći neću! Ali, spreman sam da ti je stavim u šake.

— Tim bolje! Dakle?

Šejn pokaza kažiprstom dole prema kanjonu.

— Tamo je! Moraš mi ipak dakle dozvoliti da se spus-
tim.

Neko svetlucanje pojavi se u očima crnobradog.

— Upozoravam te, Šejne! Ako smišljaš ikakav trik...

— O tome ne može biti ni reči. Ti hoćeš novac, a ja svoj život. To je posao tante za tante. Ima li nečeg lošeg u tome što kažem?

Glen Pejls se umeša.

— Možda bi ipak trebalo da ga još pritisnemo. Jednom će morati početi da peva.

Karmine nije obraćao pažnju na svog kompanjona.

— Kako ti to sebi predstavljaš, Šejne? — upita Zapadnjaka. — Nećeš mi valjda predložiti da te pustim samog dole u kanjon? Ti bi to obavio i počistio Tazanu! A onda bismo mi stajali ovde gore i gledali u božjem miru kako ti sa lovom, devojkama i mladićem nestaješ! Tako nekako, je li?

Šejn se nasmeši.

— Protiv toga ne bih imao ništa protiv. Ali, mogu da zamislim da ti u takvom nečemu ne bi sarađivao. Ne, napravićemo to ovako: ti i ja, mi ćemo se obojica spustiti. Ti prvi, a ja za tobom. Ako hoćeš, možeš pri tom i svoju škljocaricu držati u ruci. Na taj način možete me od gore do dole držati na nišanu. Želiš li još veće obezbeđenje?

Kao i uvek, kada je napregnuto razmišljao, čupkao je Karmine svoju bradu. Konačno je izjavio da se slaže.

Pejls i Santiljano izgleda da su bili drukčijeg mišljenja. Zlokobno su gledali u Zapadnjaka. Obojici preostalih Indijanaca bilo je međutim, očevidno sve svedjedno. Oni su zapravo mislili samo na sledeću porciju rakije.

Flojd Karmine priđe ivici platoa. Pristao je na Šejnovu ideju i držao je „kolit“ u ruci.

— Ako imaš na umu kakvu podlost, Šejne... okani se toga! — prosilktao je. Reči je potkrepio mahanjem revolverom. Onda se spusti kao prvi na stenoviti stepenik.

— Ostani dve dužine tela iza mene! — doviknuo je Šejni. — Inače bi mogao još da dođeš na pomisao da se baciš na mene i otmeš mi oružje!

Zapadnjak učini šta je ovaj zahtevao. Tek pošto je Karmine sišao oko pet metara, stupio je i on na prvi kameni stepenik. Korak po korak, pomerao se nadole.

Bio je potpuno načisto s tim da sada igra ulogu žive mete. Gore na ivici platoa stajali su onaj sa lešinarskim licem i Meksikanac. Obojica su ga držali na nišanu svojih „vinčesterki“. Pod njim nalazio se Karmine s revolverom. I

sasvim dole u kanjonu stajao je malo po strani i Tazana, koji je takođe držao uperenu pušku.

Ali, Šejn nije dozvoljavao da ga to čini nervoznim. Kada se našao u visini one pukotine u steni zastao je.

Crnobradi odmah postade nepoverljiv.

— Šta je? Zašto ne dolaziš?

— Mislilo sam da hoćeš novac — odvrati Zapadnjak sasvim mirno. Onda ispruži ruku i izvuče vrećicu s novcem.

Karmine je to video. I ostali takođe. Sa platoa odjeknuše gromoglasne psovke. Oba nitkova su se ljutila na sebe što nisu bila došla na pomisao da i stenovitu padinu uključe u svoje traganje.

— Ti si zaista jedan prevejani pasji sin — izusti Karmine, odajući mu priznanje i preko volje. — Ali ipak, nisi dovoljno prevejan!

Podigao je „kolt“ i uperio ga u Zapadnjaka.

— Ima li kakvog razloga zašto ne bi trebalo sada odmah da te smaknem?

Šejn ravnodušno sleže ramenima.

— Ima samo jedan. Povuci obarač ako neizostavno želiš da izvršiš samoubistvo. Ukoliko iko na mene puca, možeš biti sasvim siguran da ću te pri padu povući sa sobom u dubinu.

Karmine je treptao nervozno. Toliko daleko on ipak nije bio mislio.

— Bila je to s moje strane samo šala — reče žustro. — Jasno je da ostajemo pri našem dogovoru!

— Dabome — odvrati Zapadnjak. — Nešto drugo ja od takvog časnog čoveka kao što si ti nisam ni očekivao.

Obojica su zatim nastavila da se spuštaju.

Šejnu to baš nije lako padalo. Svim kostima je osećao udarce koje su mu ti tipovi bili zadali. Ali, on se držao kao da je od čelika. Sada mu je bila potrebna sva snaga koju je još imao u telu.

Oko dvadeset metara do dna kanjona ležalo je sada još pred Flojdom Karmineom. Za Šejna je to bilo još nekoliko metara više. On kao slučajno učini korak više kako bi se bar malo približio crnobradom.

Još deset metara za Karminea...

Šejn je znao da se sada približio taj čas. Što više stepenica sada Karmine bude prevalio, to će mu manje naškoditi pad.

Još pet metara za crnobradog...

Šejn je dejstvovao...

Bez ikakve pripreme, obrušio se odjednom nadole. Kao teški komad iz neke lavine kamenja obrušio se na Flojda Karminea.

Crnobradi je uočio opasnost i hteo je da puca. Ali, vreme koje mu je za to bilo preostalo bilo je prekratko.

Šejn je već bio na istoj visini s njim, uhvatio ga obema rukama i povukao banditskog vođu sa kamene stepenice.

-- Ti, pro...

Više Karmine nije mogao da prozbori. Užasno brzo približavalo se dno kanjona.

Tada je došao pad. Za Šejna nije bio tako grub kao za Karminea. Munjevito se otkotrijao u stranu.

Ni trenutak prerano...

Tazana, koji je stajao udaljen samo nekoliko koraka, povukao je obarač svoje „vinčesterke”.

Oštro je zafijukala kugla mimo Šejnove glave.

Pre nego što je Indijanac mogao da repetira, Šejn je bio kraj njega. Snažno se bacio Tazani među noge.

Crvenokosac je izgubio tlo pod nogama, zaneo se i pao na Zapadnjaka.

To je bila Šejnova sreća.

Pucnji prasmuše kroz kanjon. Pucnji koje su uputili odozgo Pejs i Santiljano.

Tazana zakrkilja kada ga je jedan od njihovih metaka pogodio.

Brzinom misli zgrabio je Šejn pušku iz onemoćale ruke Indijanca. Trenutak docnije, i on je počeo da puca.

Trenutak iznenađenja bio je potpuno na njegovoj strani. Potpuno otkriveni stajali su Pejs i Santiljano na ivici platoa. Pucali su, ali je Zapadnjak bio brži.

Šejnov prvi metak pogodio je čoveka sa lešinarskim licem. Pejs ispusti krik i sruši se glavačke u podnožje.

Onda Zapadnjak opali i drugi put.

I ponovo je pogodio.

Santiljano posrnu, pokuša ipak još da se zadrži, ali, nije uspeo. Raširenih ruku srušio se i on.

Šejn je držao „vinčesterku” na gotovs. Ali, nije više morao da je upotrebi. Obojica onih Indijanaca gore nisu se više pojavljivala.

Zapadnjak ustade.

Sada je konačno imao vremena da se pozdravi sa Ketil Milington.

XXII

Put nazad ka Tulamori trajao je kraće. Iako je vodio okolo, preko farme.

Bilo je veće kada su se približili ugaonom dvorištu Milingtonovih. Ali, ovaj put Dejv je iz prve poznao ko dolazi. I on i njegova žena potrčali su maloj koloni u susret.

Dugo presrećni roditelji nisu ispuštali svoju kćer iz zagrljaja. Kada je konačno Dejv okrenuo zahvalni pogled ka svome prijatelju, ovaj zabaci „stetson” na potiljak i upita:

— Može li ova pokretna prodavnica da se preuredi u farmerska kola?

— Da — nasmeja se Dejv — pošto odvezu i Roksanu i Robina njihovim kućama!

K R A J

**SVIM
ČITAOCIMA
ČESTITAMO
NOVU 1983.
GODINU**